ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н.В. Григорова, Ю.В. Єщенко
В.М. Омельянчик, В.А. Єщенко

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПАСИВНОЇ ЧАСТИНИ РУХОВОГО АПАРАТУ

Затверджено
вченою радою ЗНУ
Протокол № 11 від 30.06. 2006 р.

Запоріжжя
2006

УДК :611: 612. 766(076)

М 545

Методичні вказівки до вивчення пасивної частини рухового апарату/ Укладачі: Н.В. Григорова, Ю.В. Єщенко, В.М. Омельянчик, В.А. Єщенко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2006. - 42.

Методичні вказівки розраховані на студентів І-ІІІ курсів біологічного факультету, які вивчають анатомію та фізіологію людини. Робота написана відповідно до програм курсів анатомії та фізіології і переслідує мету забезпечити поглиблене вивчення питань. Можуть бути використані студентами у самостійній роботі та на лабораторних заняттях.

Рецензент д.б.н., професор Бовт В.Д.

Відповідальний за випуск д.м.н., професор Єщенко В.А.

ВСТУП

До актуальних проблем сучасних природознавчих наук належать розкриття найважливіших загальнобіологічних закономірностей будови людського організму, його зв'язків з навколишнім середовищем, тваринним світом, зміцнення діалектичного світогляду студентів. Ці питання покликана вирішувати анатомія людини.

Завданням курсу "Анатомія людини" є не лише запам'ятовування структурних особливостей тіла людини, будови органів і систем, але і виявлення причинно-наслідкових зв'язків у будові тіла, погляд на організм як на єдине ціле, нерозривно пов'язане із довкіллям.

Згідно програм, що складалися за вимогами кредитно-модульної системи, до 1 навчального модуля увійшли питання будови рухового апарату. Розгляд структури рухового апарату розпочинається з пасивної його частини – кісток та їх з'єднань. Тому актуальним є розробка методичних вказівок з цього розділу анатомії. Опубліковані в 2004 році "Методичні вказівки з міології" авторами Н.В. Григоровою та В.А. Єщенко разом з цим виданням дають повну уяву про скелет і скелетні посмуговані м'язи.

Знання остеосиндесмології потрібно не лише для викладання анатомії в освітянських навчальних закладах, а й для їх практичного використання, а саме для контролю за фізичним розвитком дітей, формування їхніх різних особливостей і рухових навичок, уміння обґрунтувати правила особистої гігієни, для організації раціонального харчування, тренування організму, надання першої медичної допомоги, а також дотримання здорового способу життя. Викладені аспекти теоретичного та практичного значення вчення про кістки та їх з'єднання, що є складовою частиною курсу "Анатомія людини", вказують на тісні зв'язки з низкою дисциплін: фізіологією, порівняльною анатомією, антропологією, медициною і валеологією.

Дані вказівки розроблені з метою активації пізнавальної діяльності студентів, систематизації отриманих ними знань по остеосиндесмології, виконання самостійної роботи та програмконтролю.

Матеріал представлений у розробці у вигляді схем з використанням української транскрипції. Відповідні латинські назви студенти можуть знайти в кінці вказівок, знаючи номера схем і деталей. Так, шифр 1.4 означає: схема 1, деталь 4 (остистий відросток).

Методична розробка може бути використана при проведенні підсумкового заняття по остеосиндесмології для перевірки загальнотеоретичної підготовки студентів із застосуванням елементів програмконтролю. В останньому випадку студент бере окремий аркуш папера, вказує на ньому своє прізвище та отримує завдання, наприклад, загальна будова хребця (схема 1). Назви студенти записують українською та латинською мовами, порівнюючи їх з даними, наведеними в методичних вказівках. Об'єктивність оцінок викладач контролює вибірковою перевіркою окремих робіт. Можливі й інші варіанти використання розробки для контролю знань студентів.

Представлені в методичній розробці схематичні зображення полегшує систематизацію отриманих знань. Вказівки можуть бути корисними при підготовці до підсумкового заняття по остеосиндесмології та екзамену, а також при обробці практичних навичок. У розробці наведені також латинські назви деталей схем.

Дослід викладача предмета анатомії людини приводить до висновку про доцільність одночасного вивчення питань остеології та синдесмології, наприклад кісток і суглобів нижньої кінцівки. Нажаль, у підручниках ці питання розглядаються розрізнено, що виключається в даних методичних вказівках.

Таким чином, останні можуть слугувати додатком до наявних підручників й учбових посібників з анатомії людини, особливо при самостійній підготовці студентів.

КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ТУЛУБА

1. ЗАГАЛЬНА БУДОВА ХРЕБЦЯ

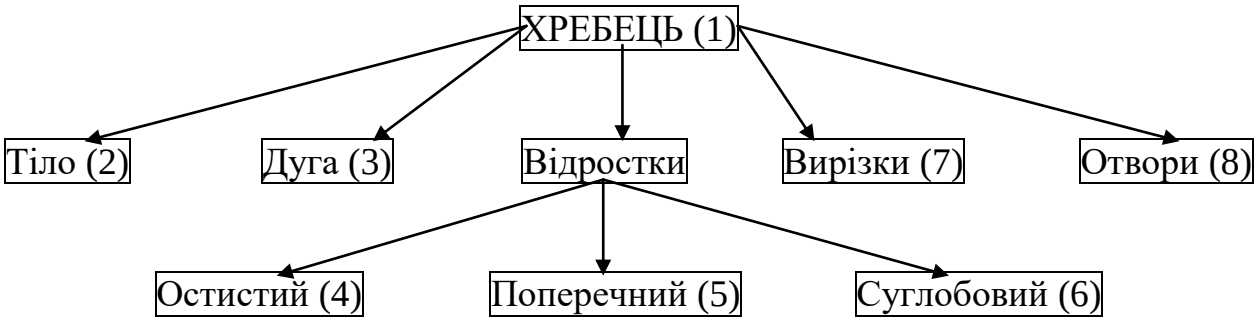

2. ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ АТЛАНТА (І ШИЙНОГО ХРЕБЦЯ)

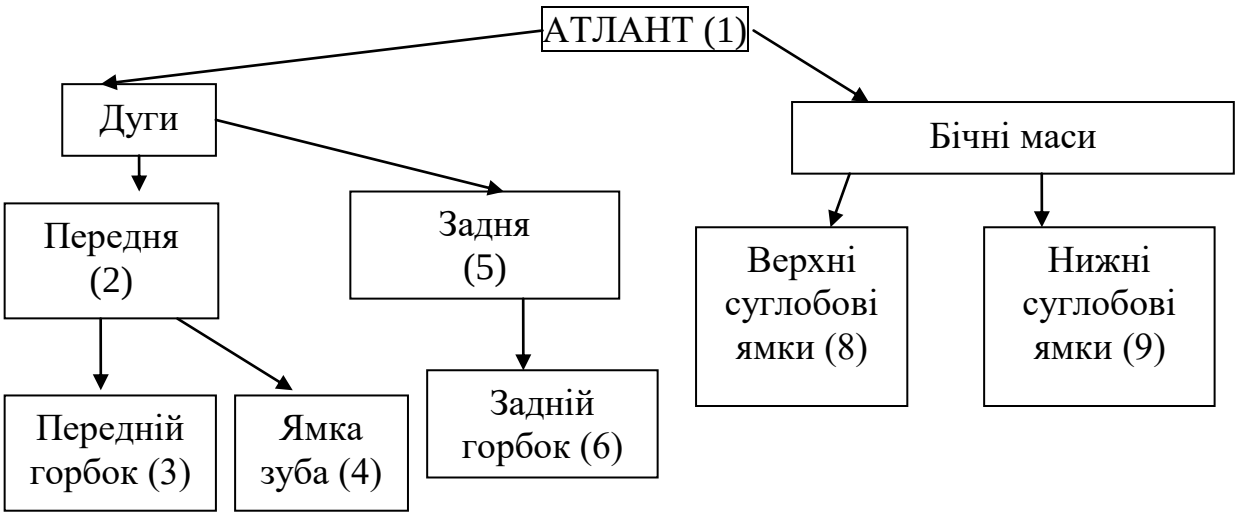

3. ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ОСЬОВОГО (ІІ ШИЙНОГО) ХРЕБЦЯ

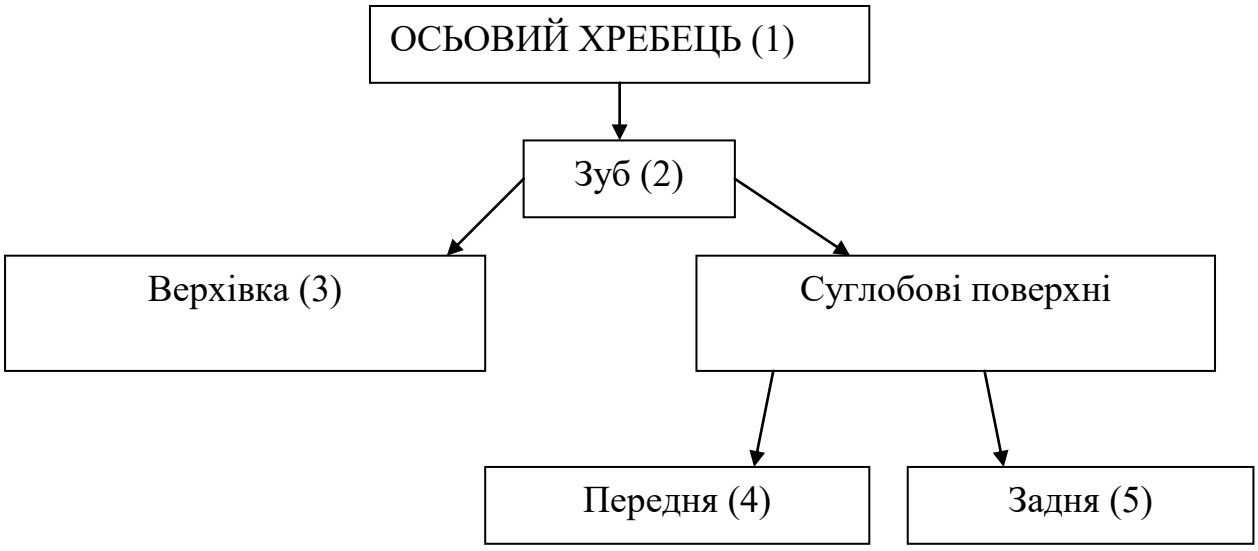

4. СХЕМА З’ЄДНАНЬ ХРЕБЦІВ

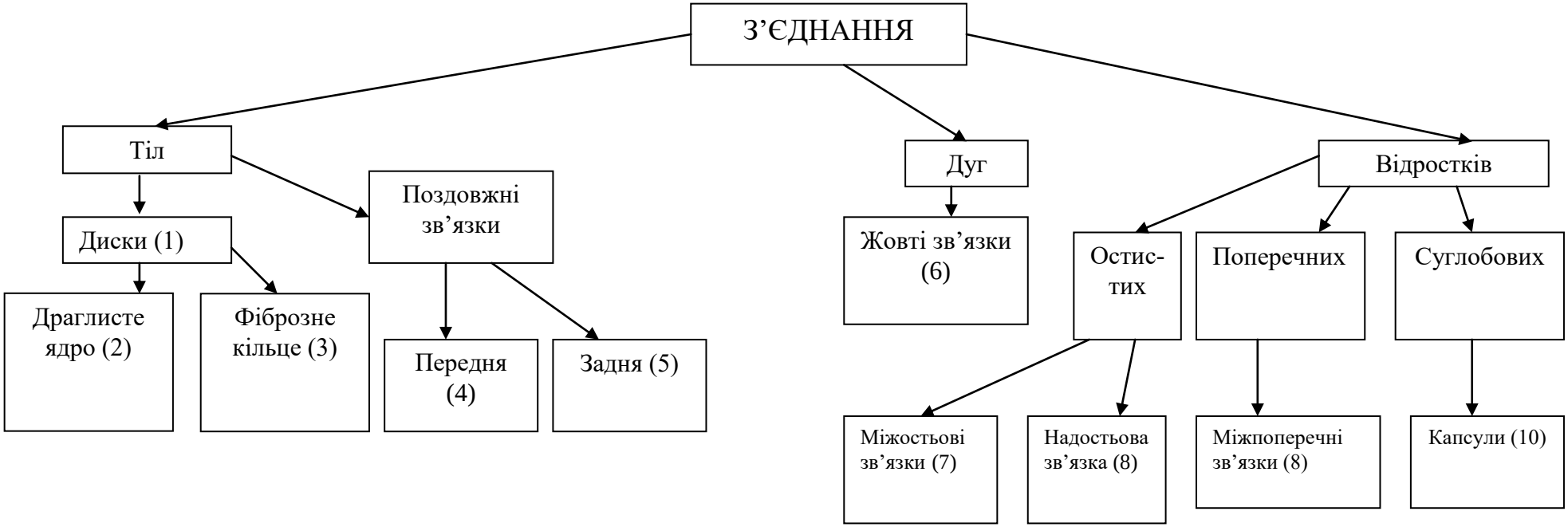

5. З’ЄДНАННЯ ХРЕБТА З ЧЕРЕПОМ

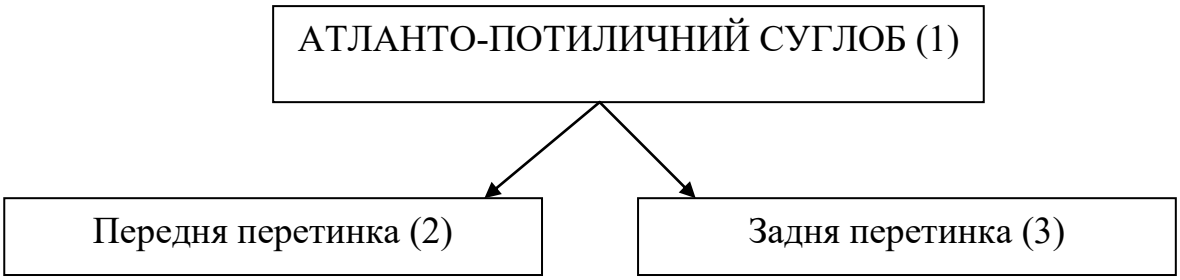

6. З’ЄДНАННЯ ПЕРШИХ ДВОХ ШИЙНИХ ХРЕБЦІВ

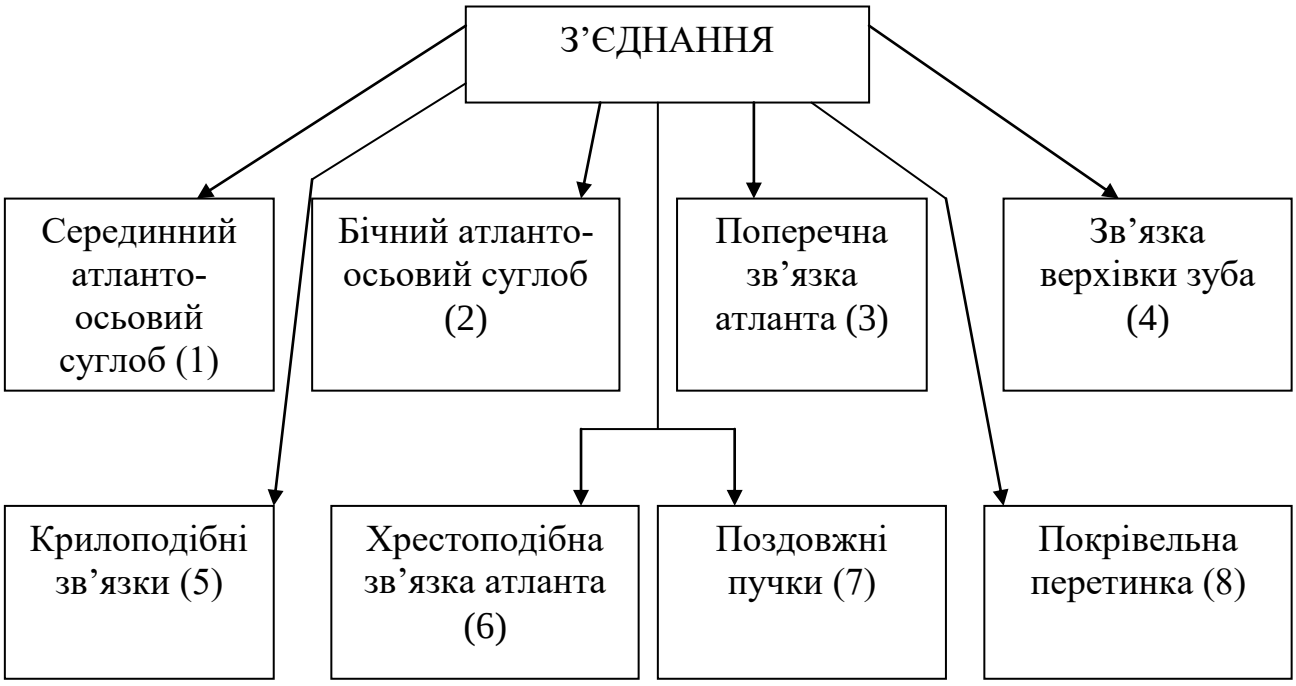

7. БУДОВА КРИЖОВОЇ КІСТКИ

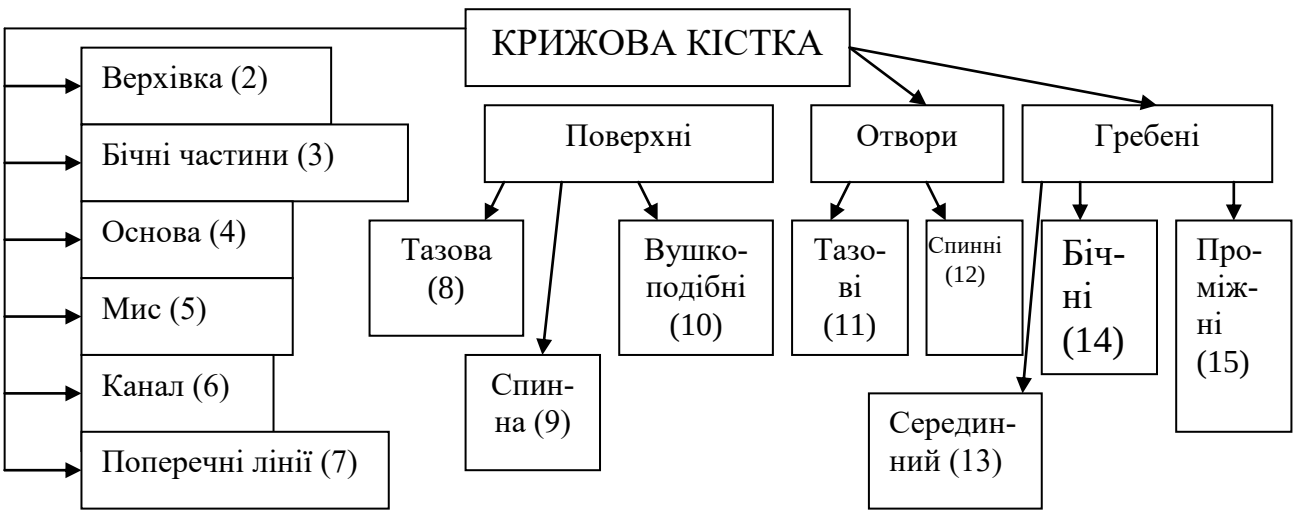

8. ЗВ’ЯЗКИ КРИЖОВО-КУПРИКОВОГО СУГЛОБА (1)

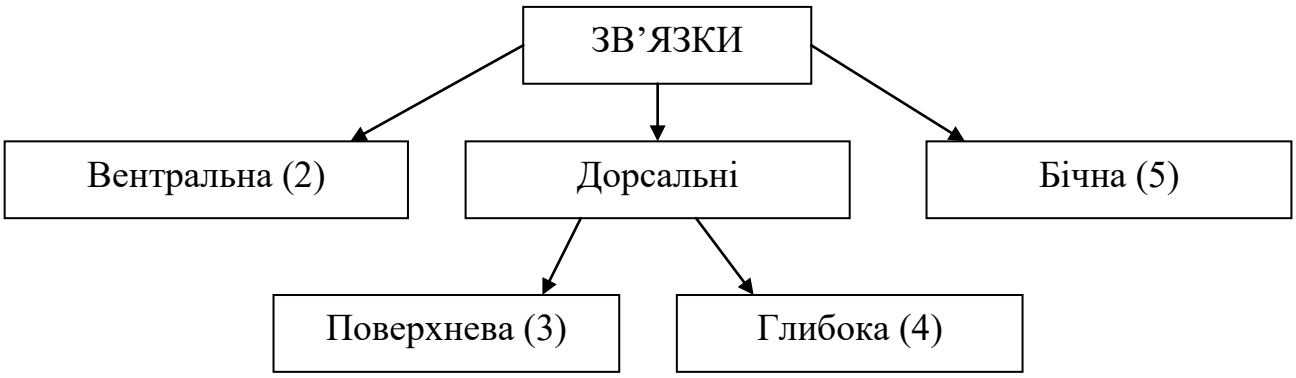

КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ПОЯСА ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

9. ОСНОВНІ ЧАСТИНИ РЕБРА

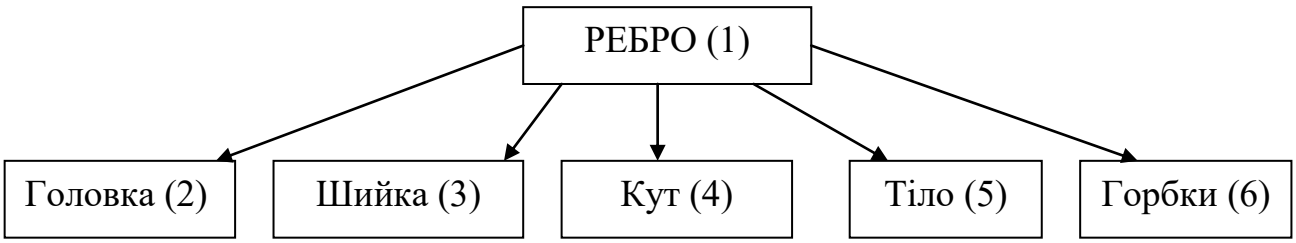

10 ОСНОВНІ ЧАСТИНИ ГРУДИНИ

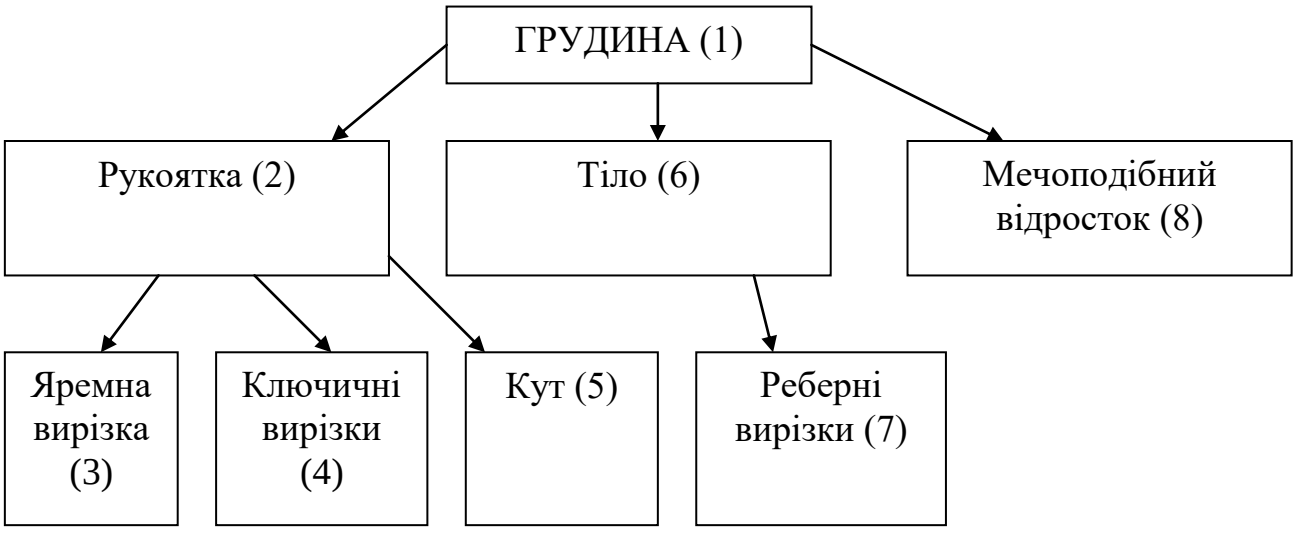

11. З’ЄДНАННЯ РЕБЕР

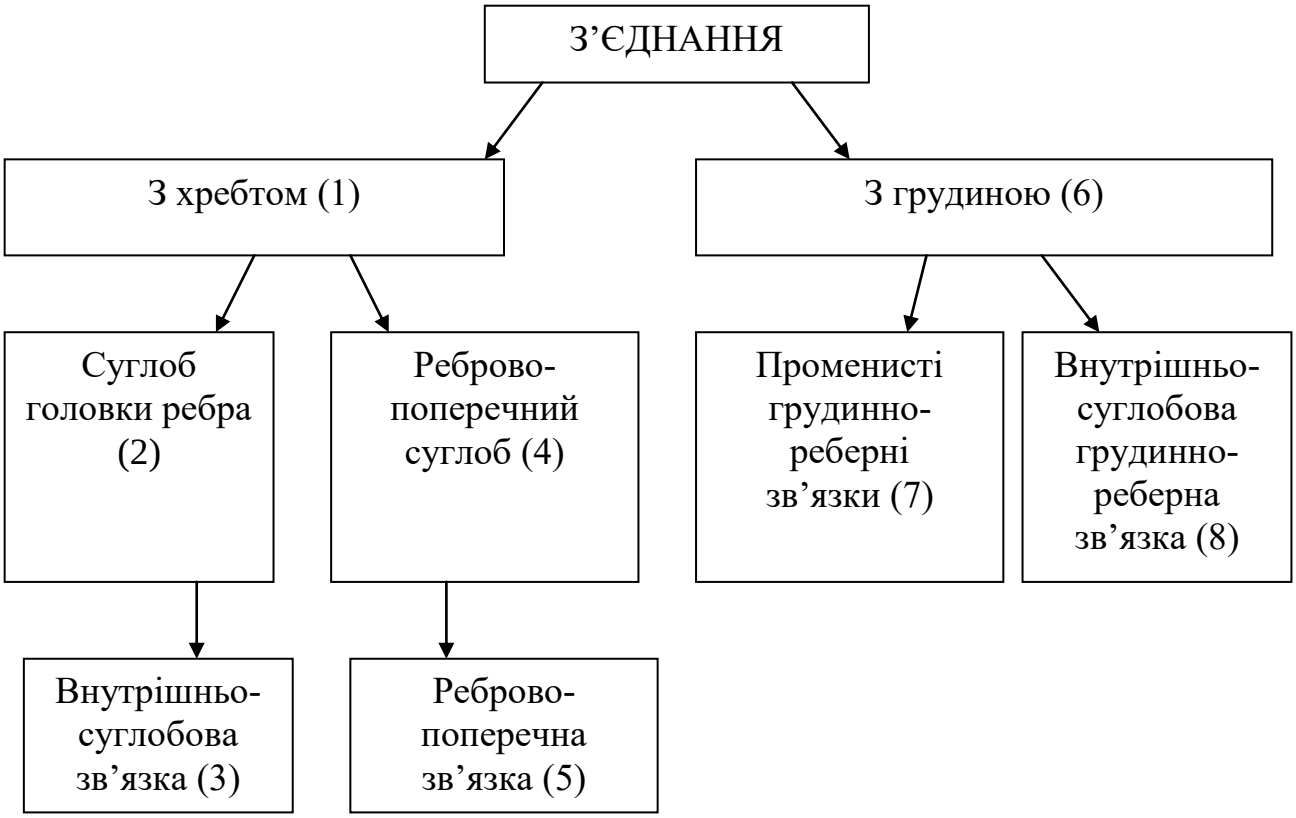

12. КІСТКИ ПОЯСА ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

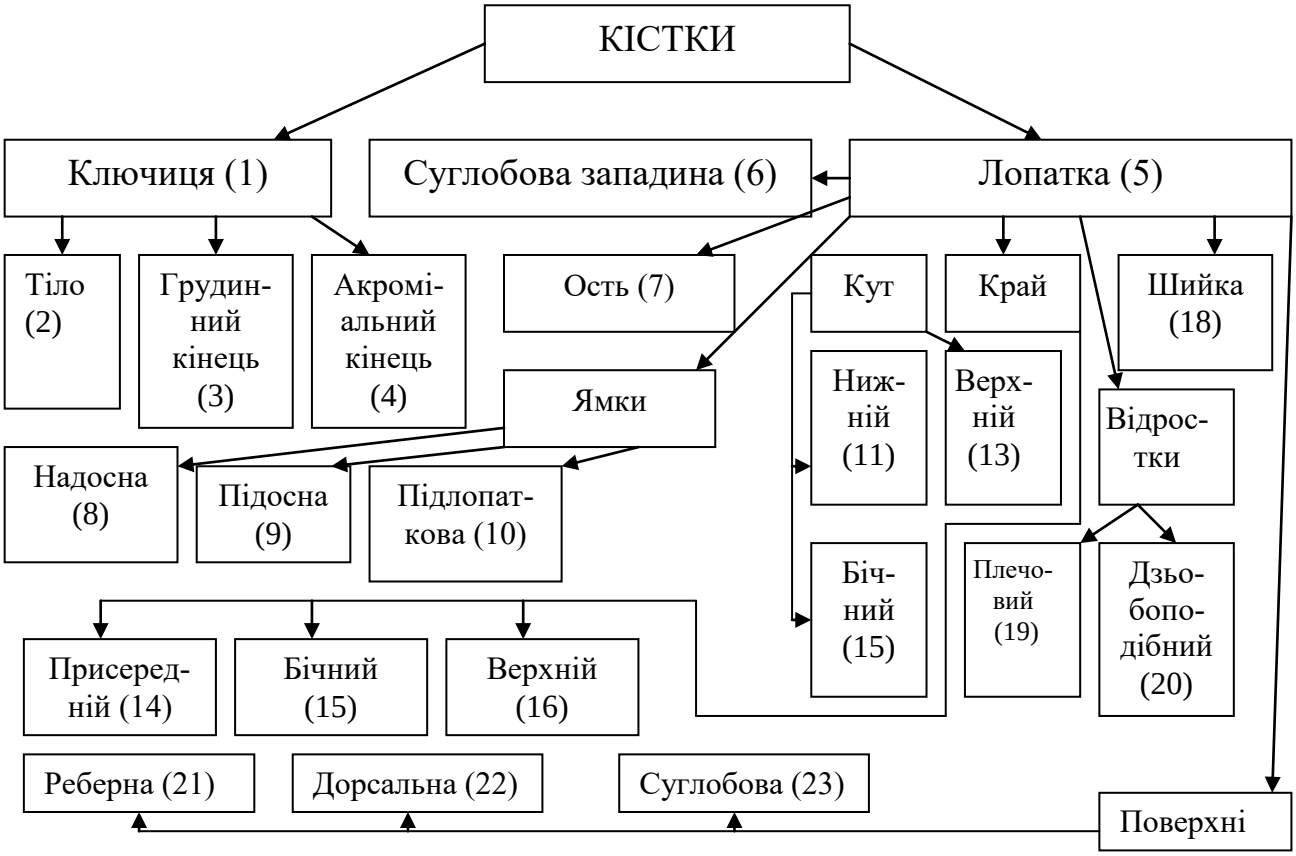

13. З’ЄДНАННЯ ПОЯСА ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

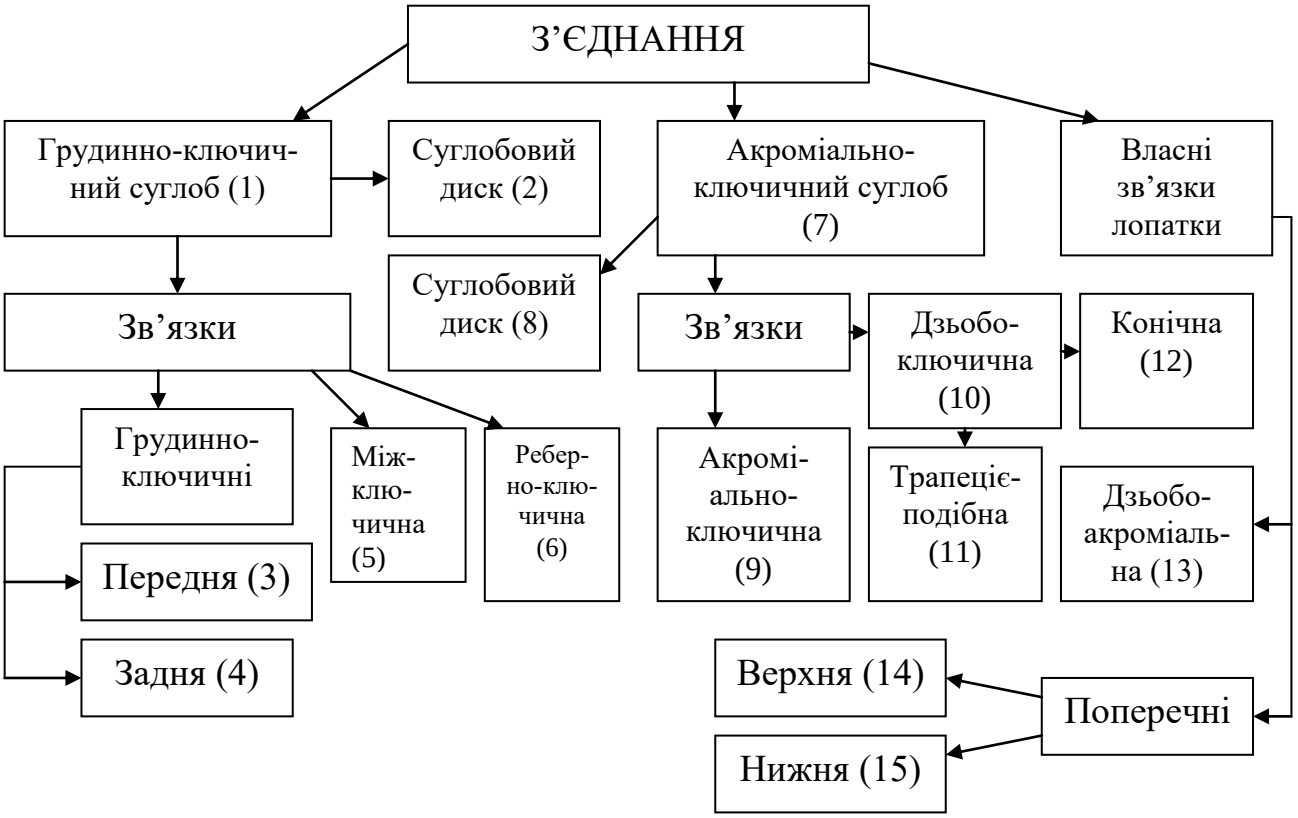

КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ВІЛЬНОЇ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

14. БУДОВА ПЛЕЧОВОЇ КІСТКИ

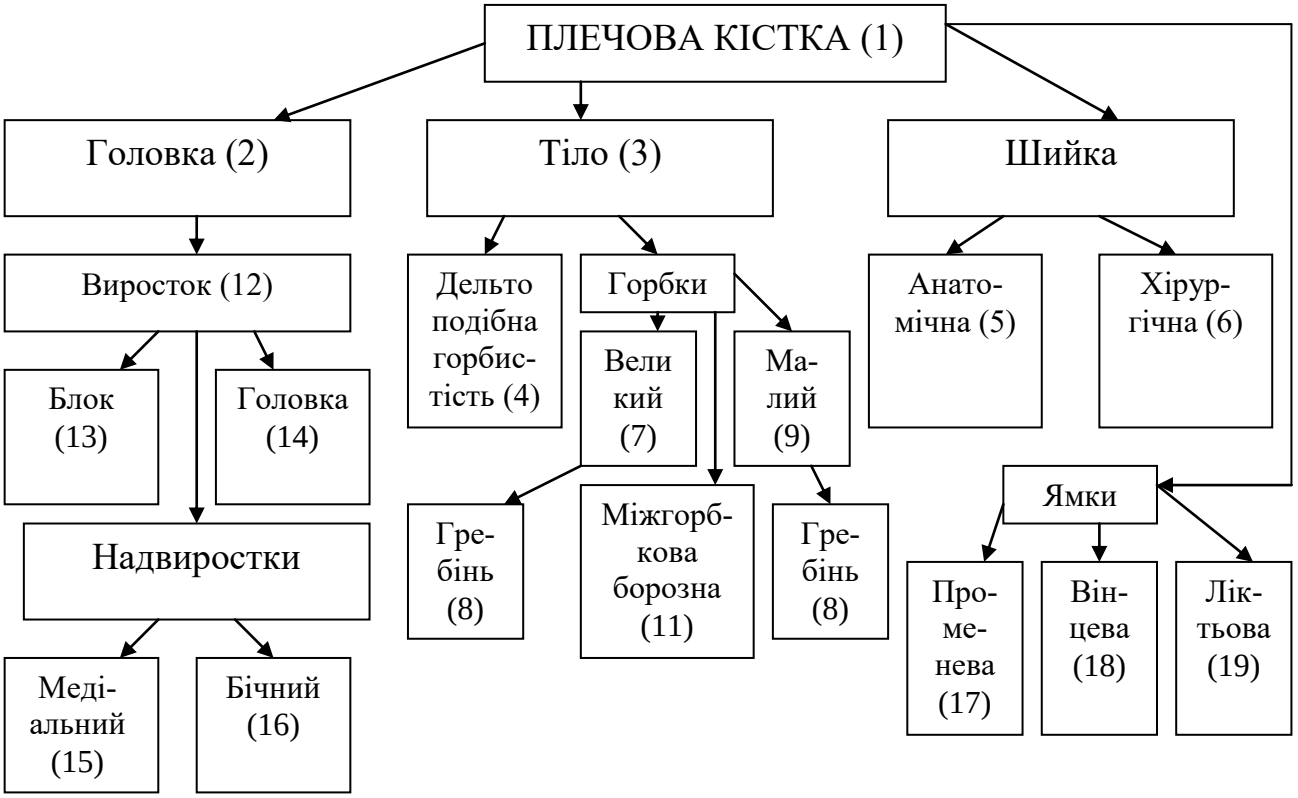

15. ПЛЕЧОВИЙ СУГЛОБ

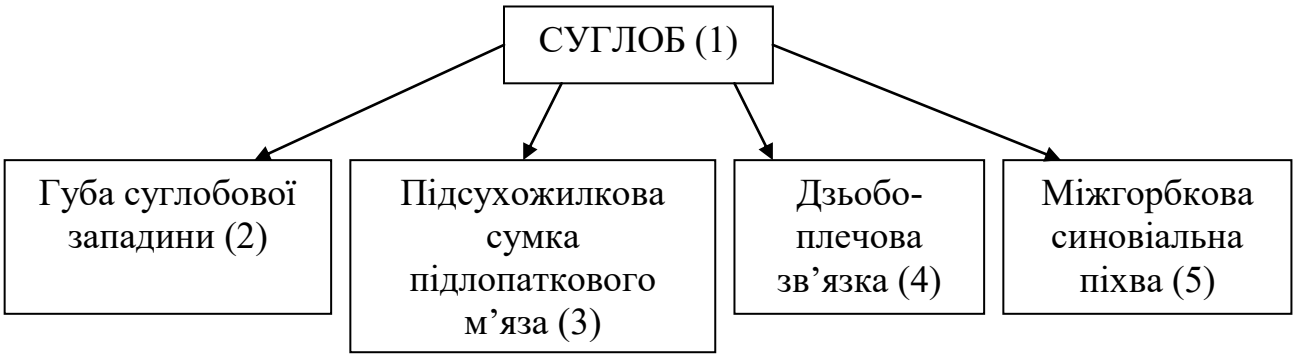

16. БУДОВА ЛІКТЬОВОЇ КІСТКИ

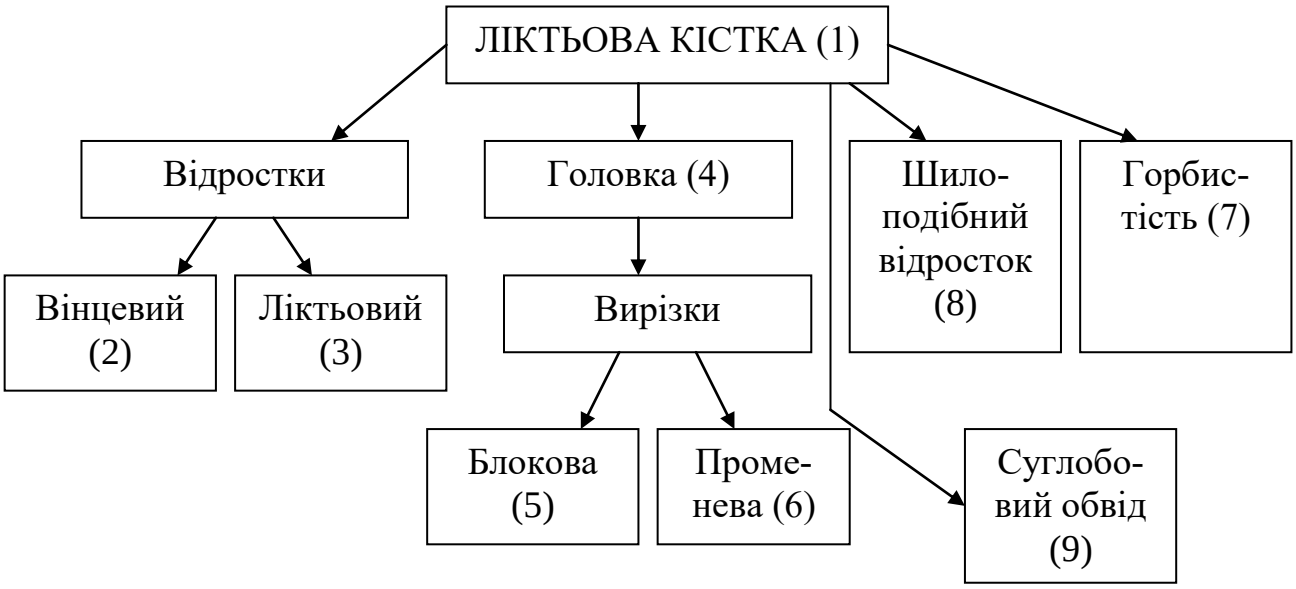

17. БУДОВА ПРОМЕНЕВОЇ КІСТКИ

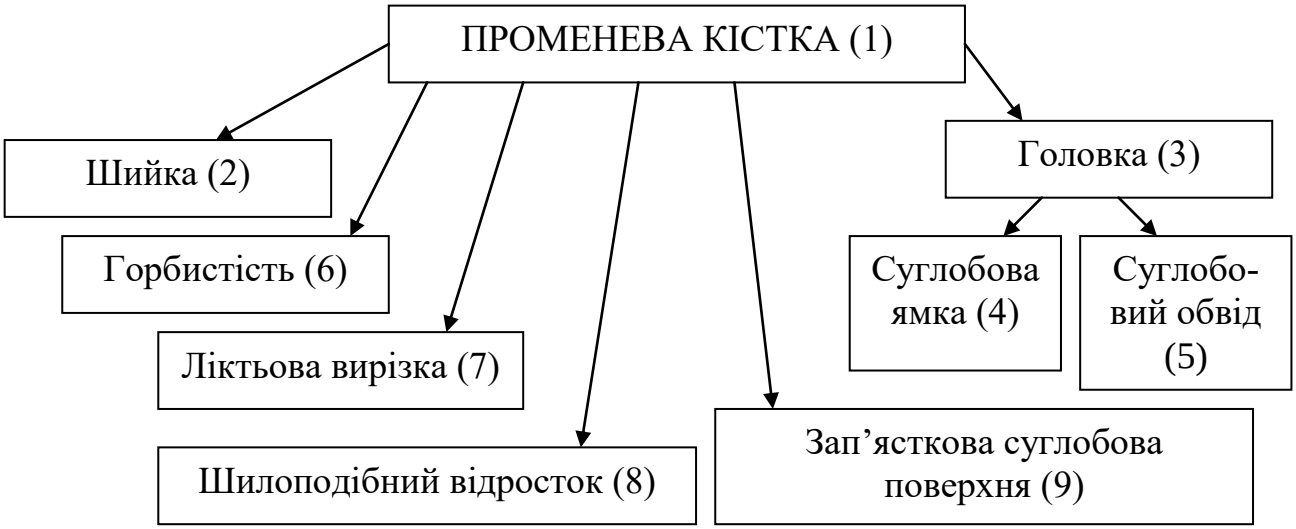

18. ЛІКТЬОВИЙ СУГЛОБ

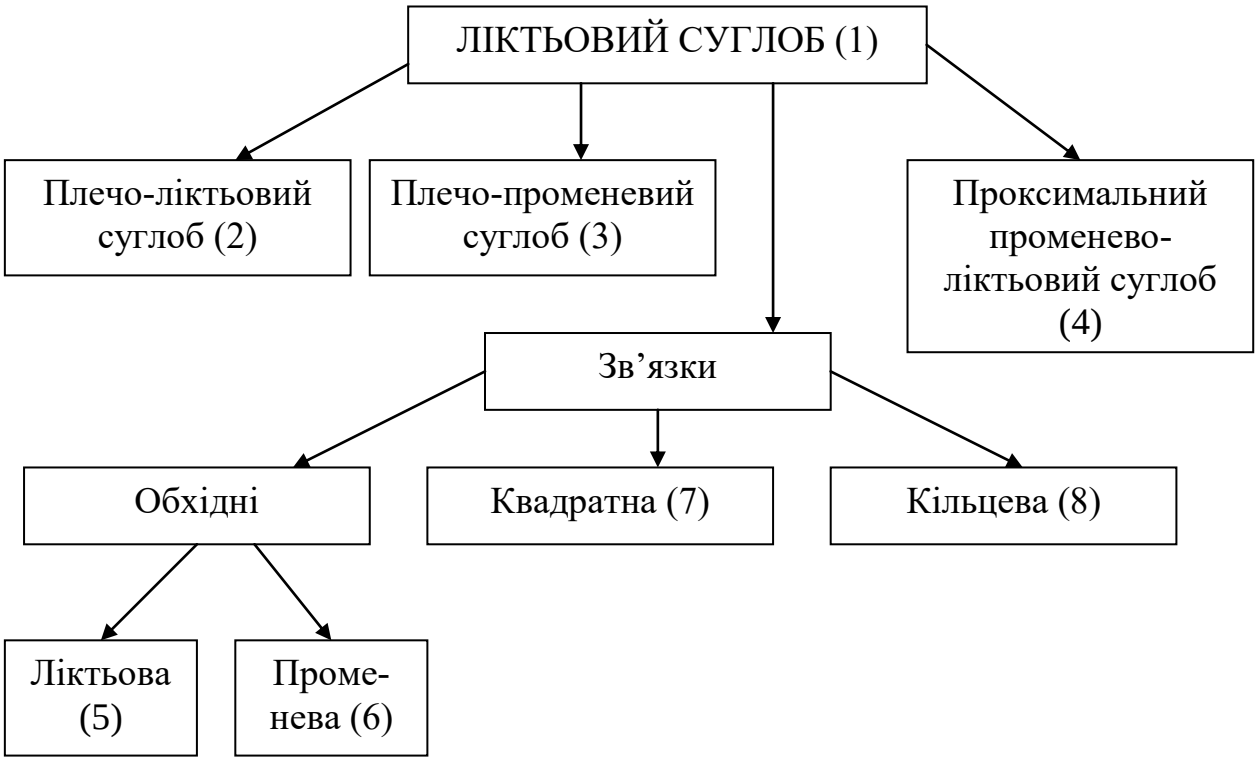

19. З’ЄДНАННЯ КІСТОК ПЕРЕДПЛІЧЧЯ

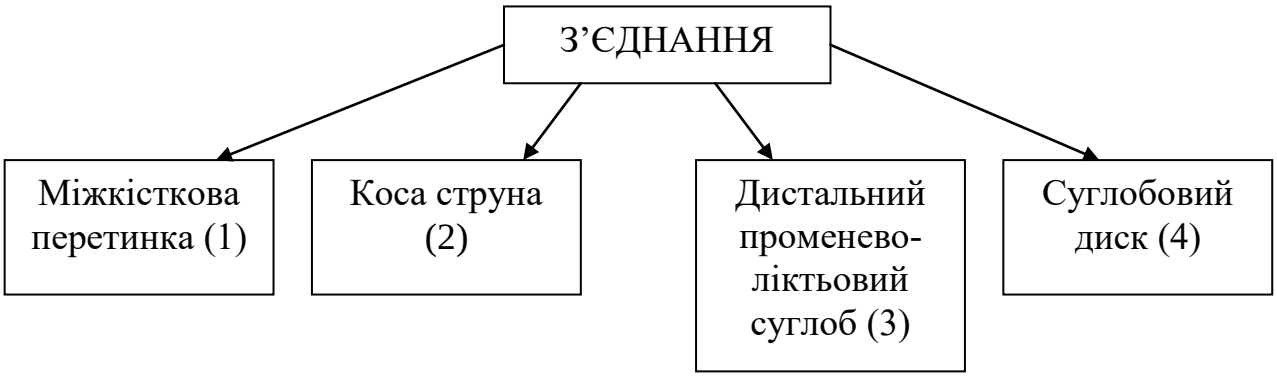

20. КІСТКИ ЗАП’ЯСТКА

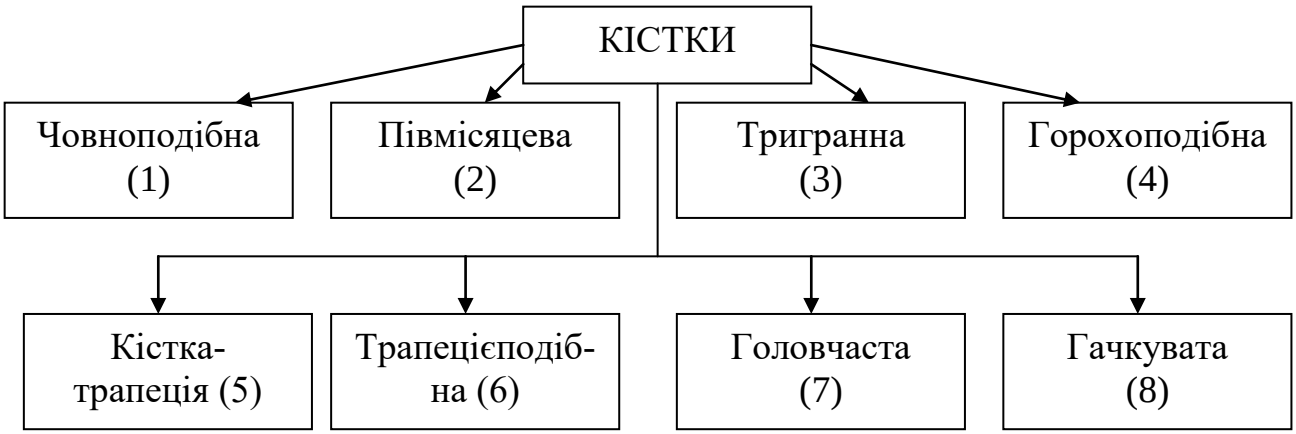

21. ОСНОВНІ ЧАСТИНИ КІСТКИ П’ЯСТКА ТА ПАЛЬЦІВ КИСТІ

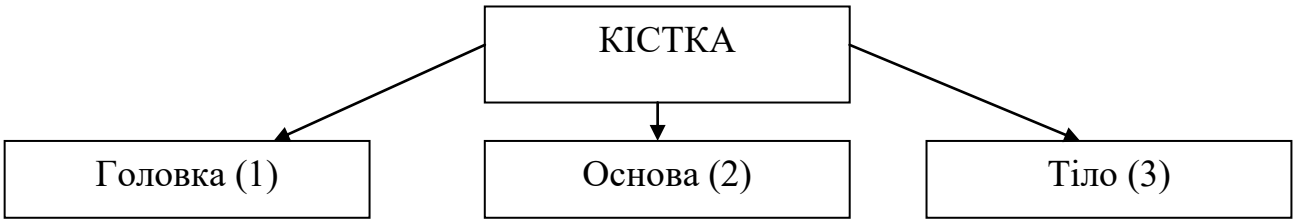

22. ТИПИ ФАЛАНГ ПАЛЬЦІВ КИСТІ

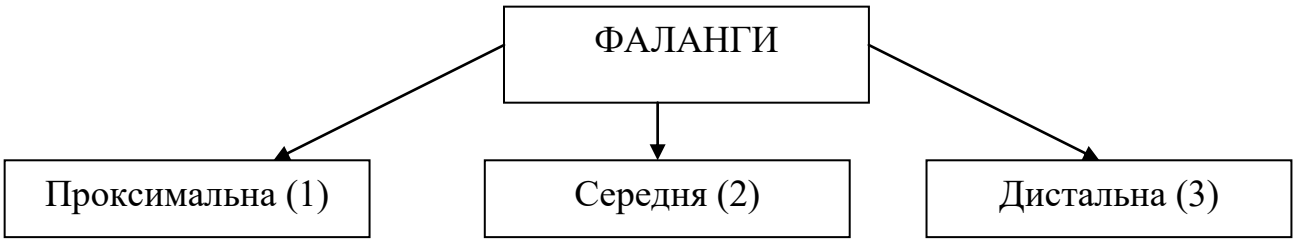

23. ЗВ’ЯЗКИ ПРОМЕНЕВО-ЗАП’ЯСТКОВОГО СУГЛОБА (1)

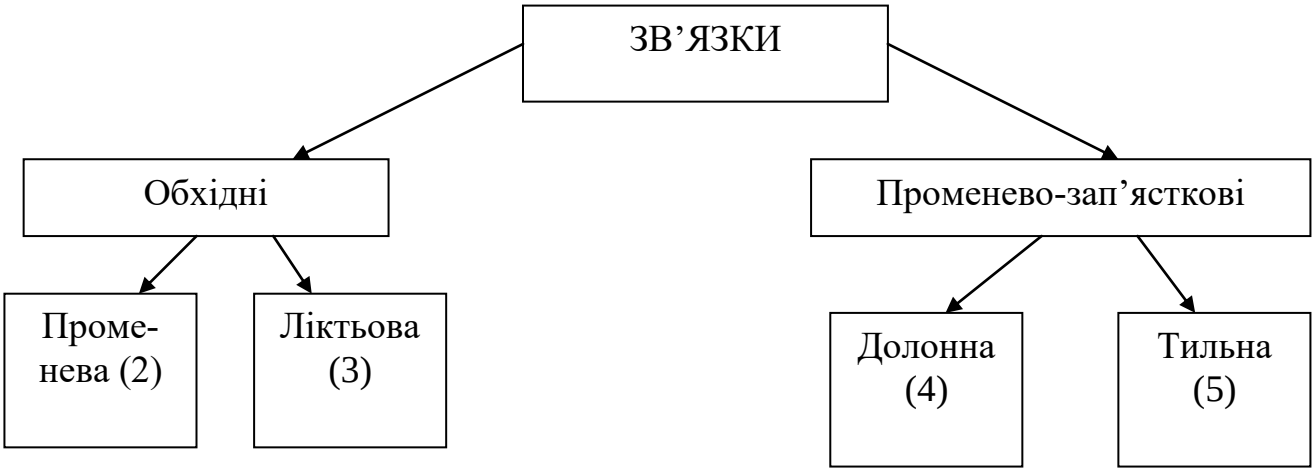

24. ЗВ’ЯЗКИ МІЖЗАП’ЯСТКОВИХ СУГЛОБІВ

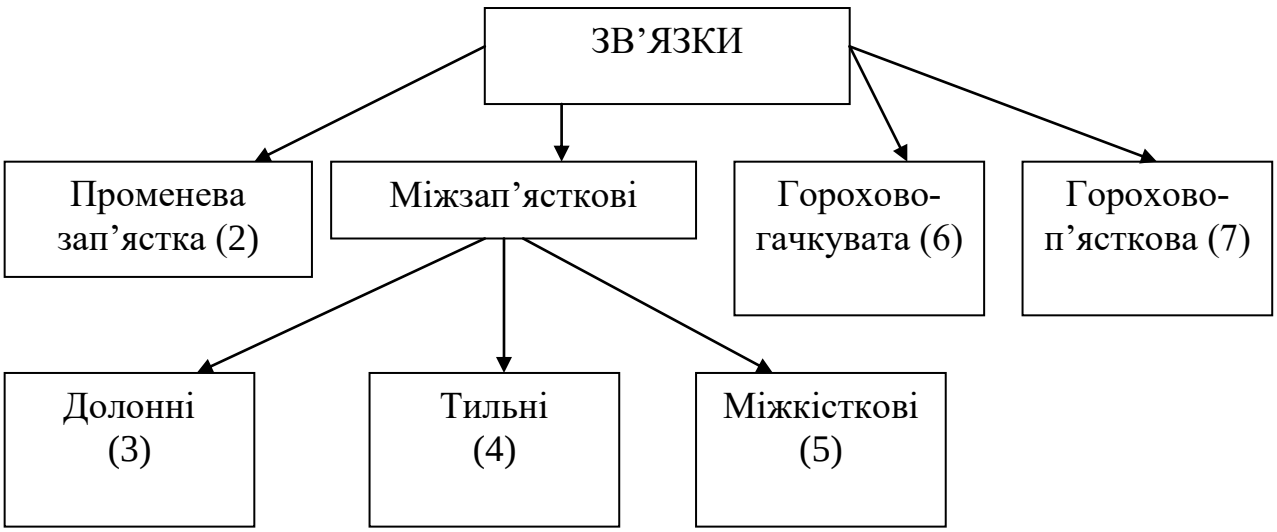

КІСТКИ ТА З'ЄДНАННЯ ПОЯСА НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ

25. БУДОВА ТАЗОВОЇ КІСТКИ

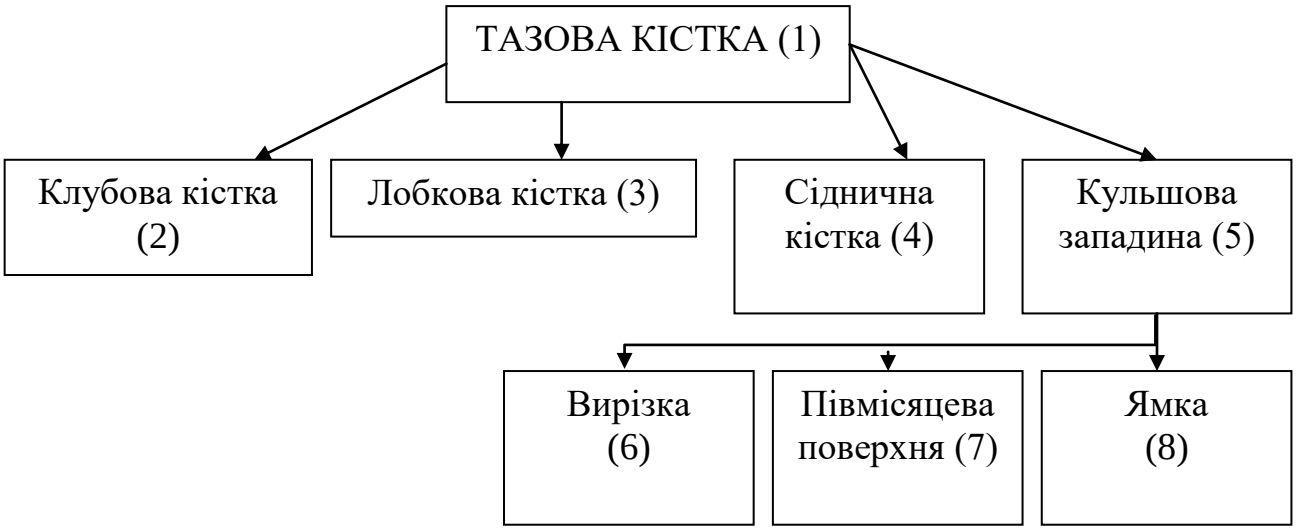

26. БУДОВА КЛУБОВОЇ КІСТКИ

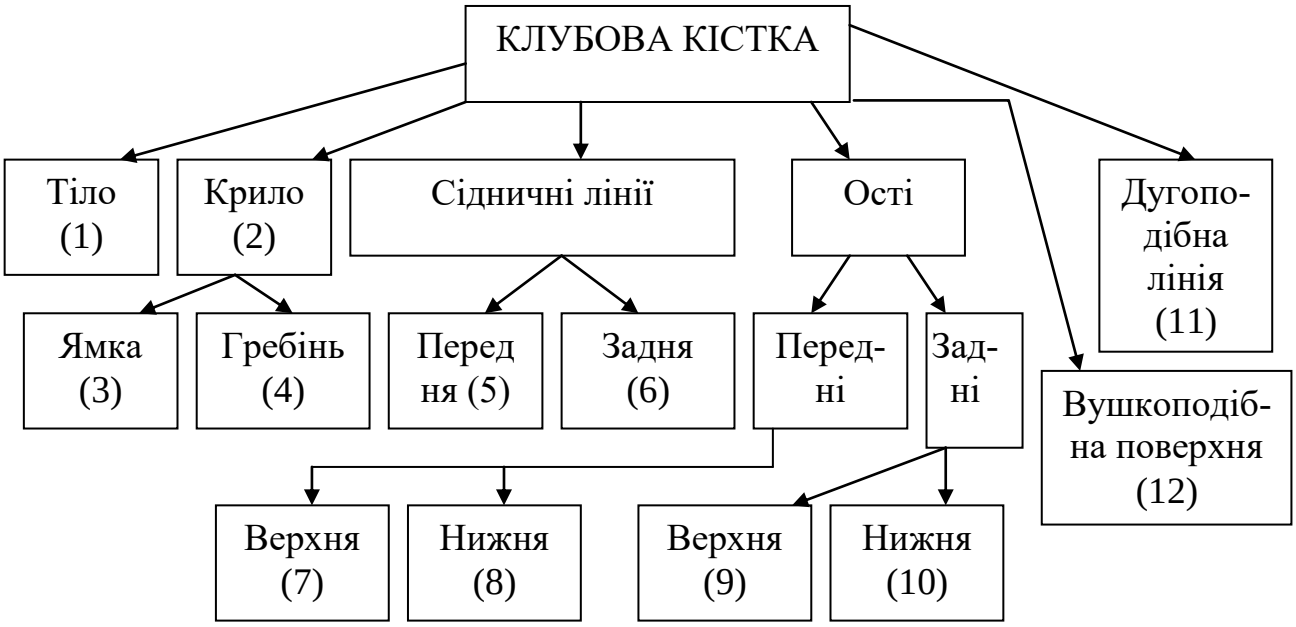

27. БУДОВА ЛОБКОВОЇ КІСТКИ

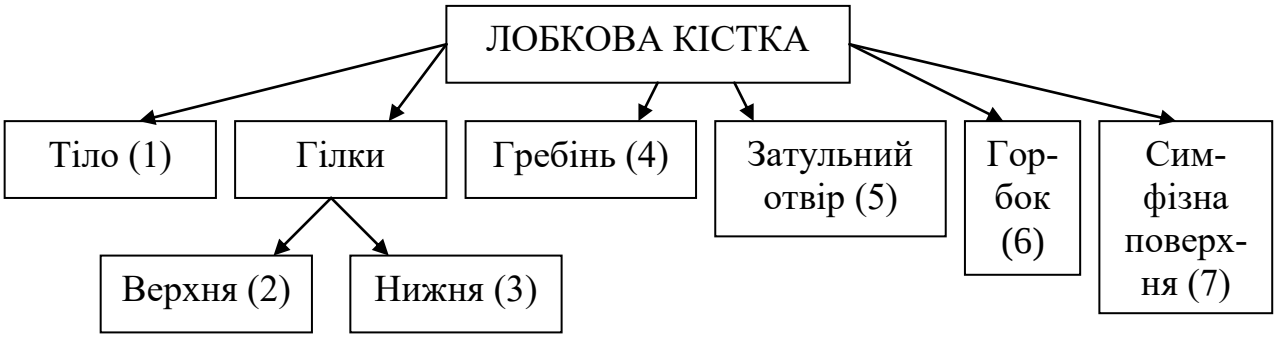

28. БУДОВА СІДНИЧНОЇ КІСТКИ

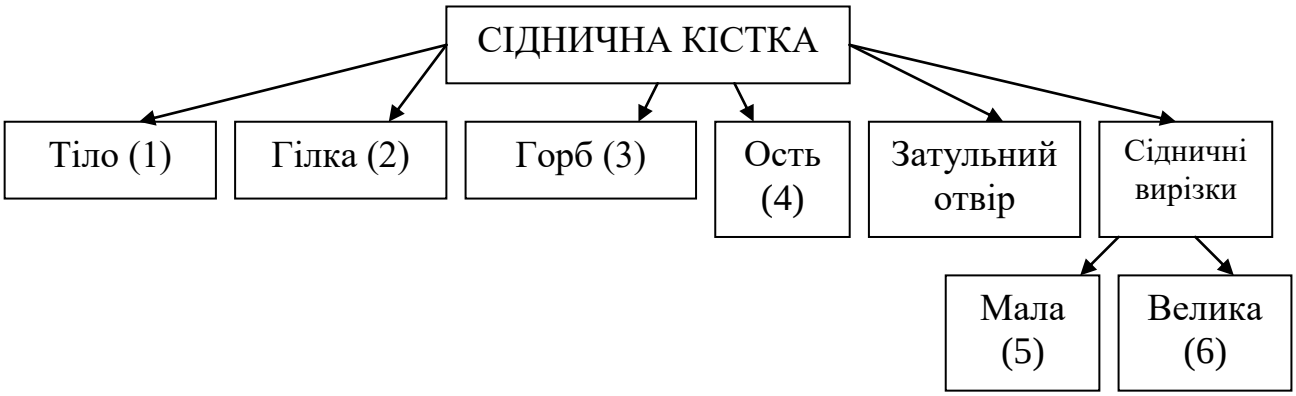

29. З'ЄДНАННЯ ПОЯСА НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ

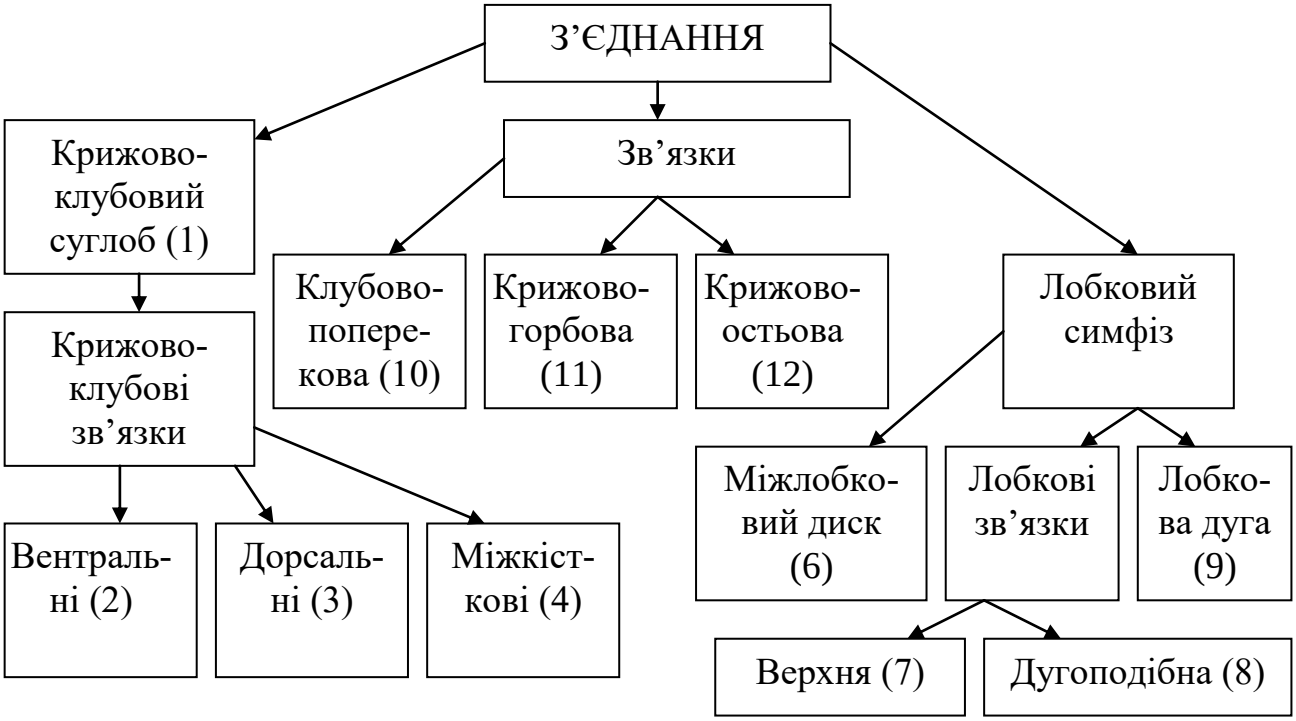

30. БУДОВА ТАЗА

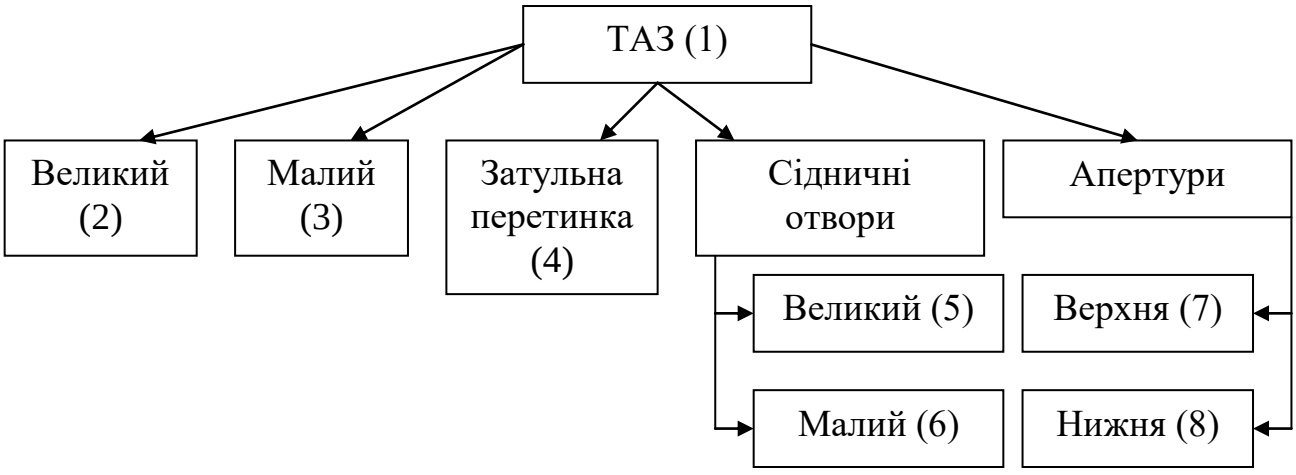

КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ВІЛЬНОЇ НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ

31. БУДОВА СТЕГНОВОЇ КІСТКИ

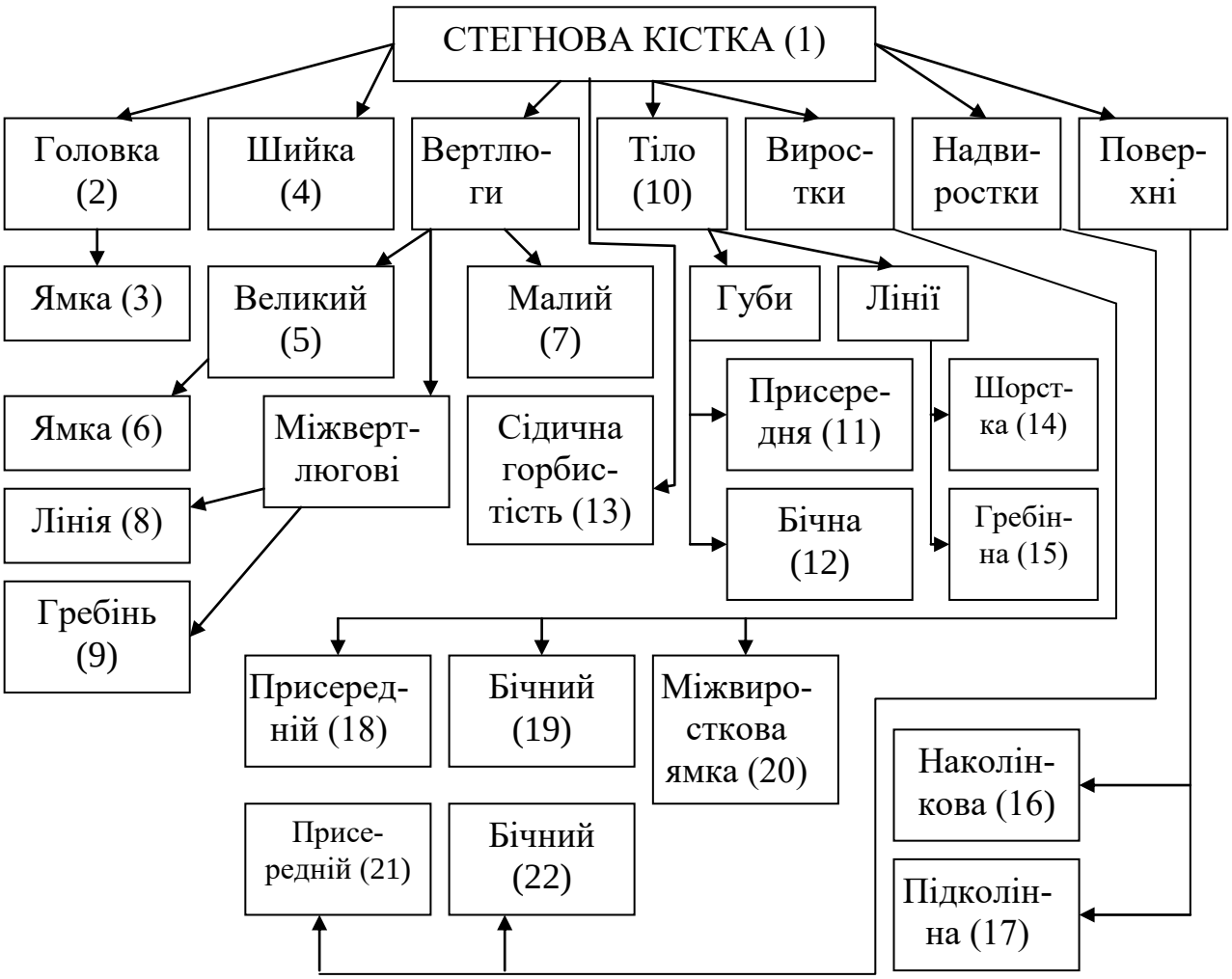

32. КУЛЬШОВИЙ СУГЛОБ (1)

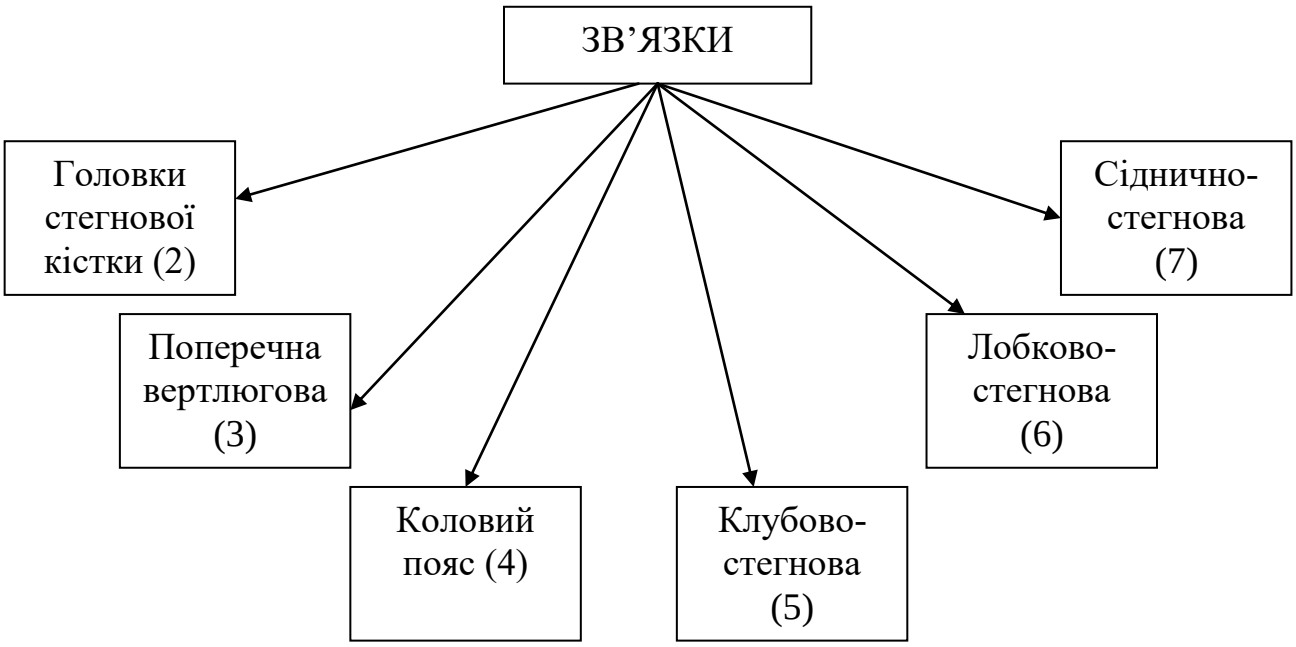

33. БУДОВА ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ

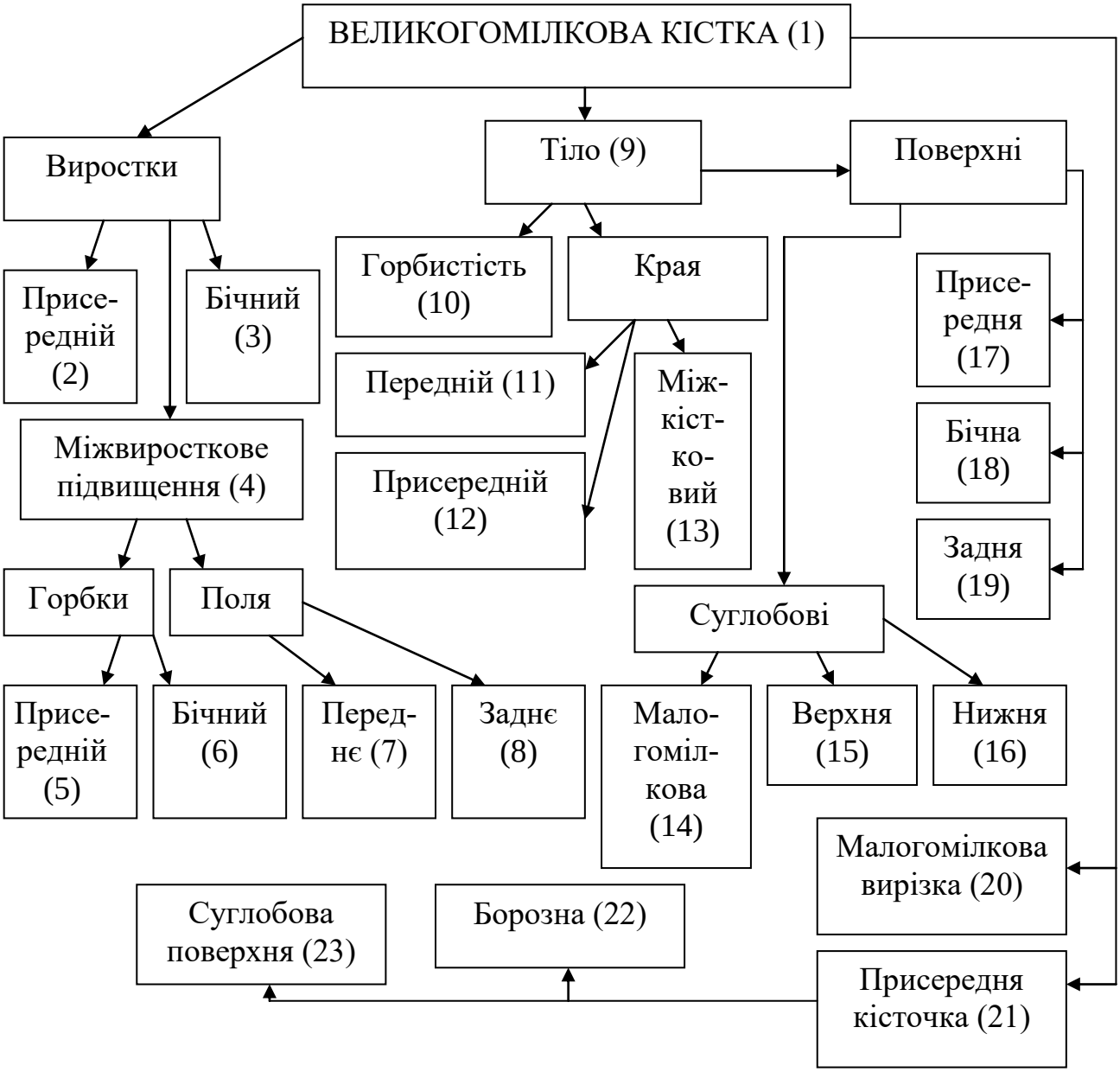

34. БУДОВА МАЛОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ

35. КОЛІННИЙ СУГЛОБ

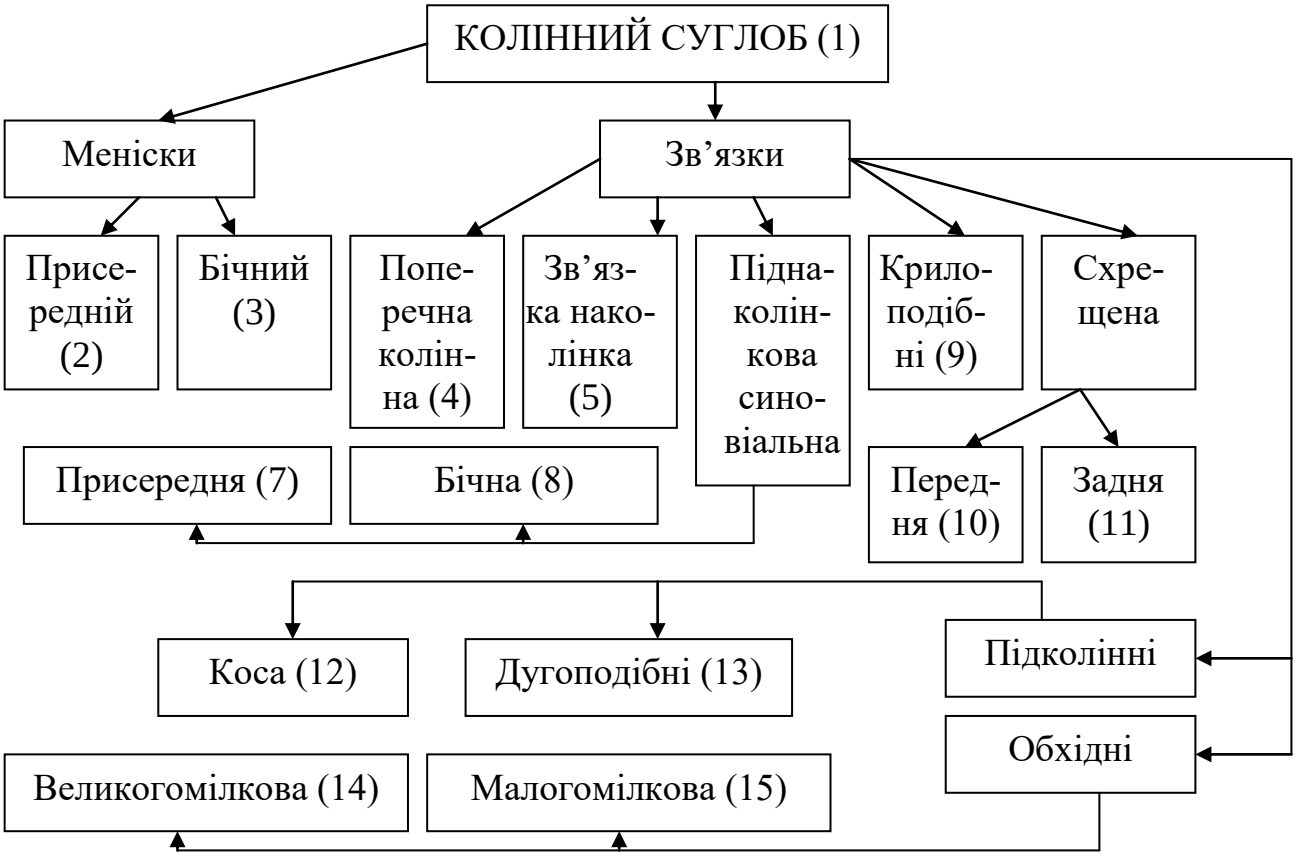

36. КІСТКИ ЗАПЛЕСНА (1)

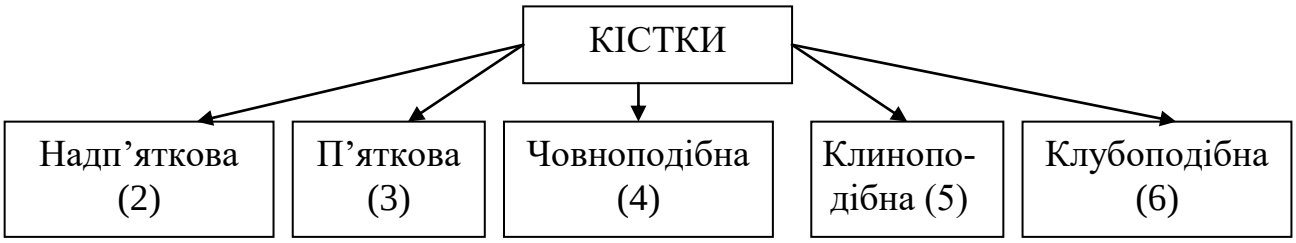

37 БУДОВА НАДП'ЯТКОВОЇ КІСТКИ

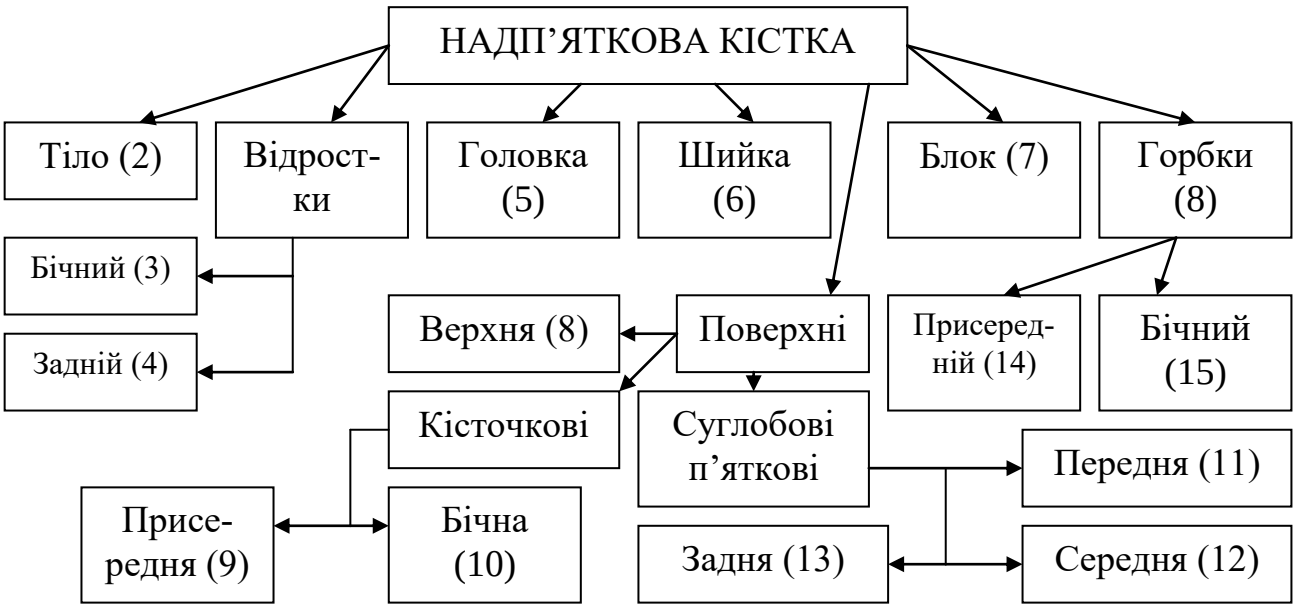

38. БУДОВА П’ЯТКОВОЇ КІСТКИ

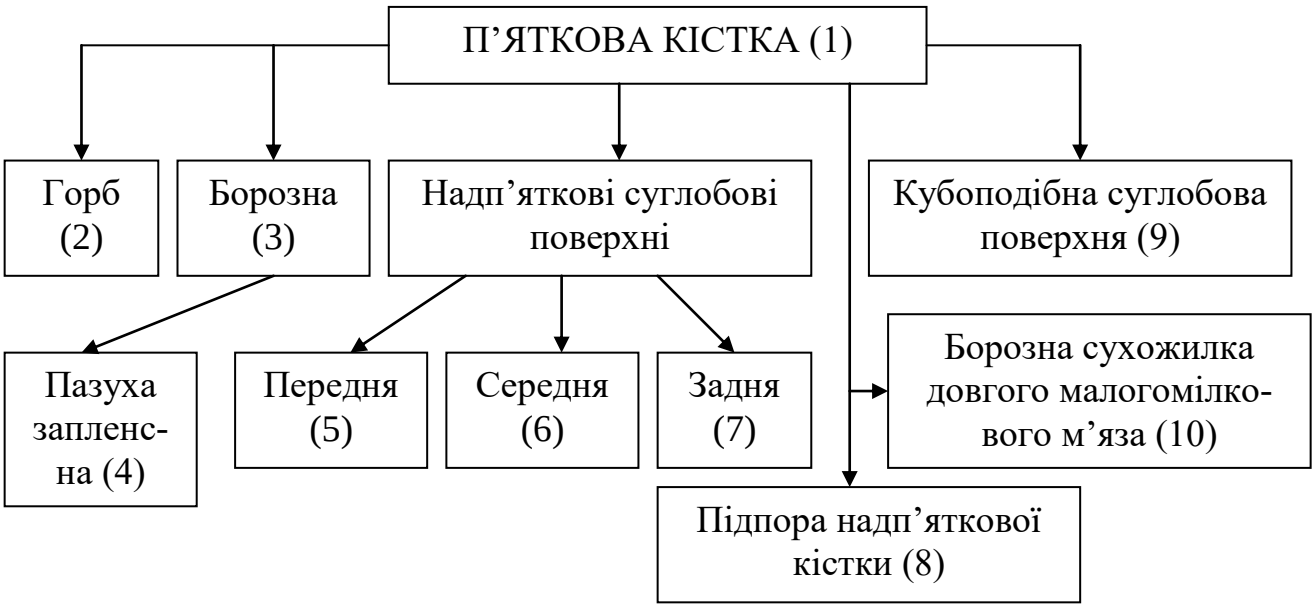

39. ЧОВНОПОДІБНА, КЛИНОПОДІБНІ ТА КУБОПОДІБНА КІСТКИ

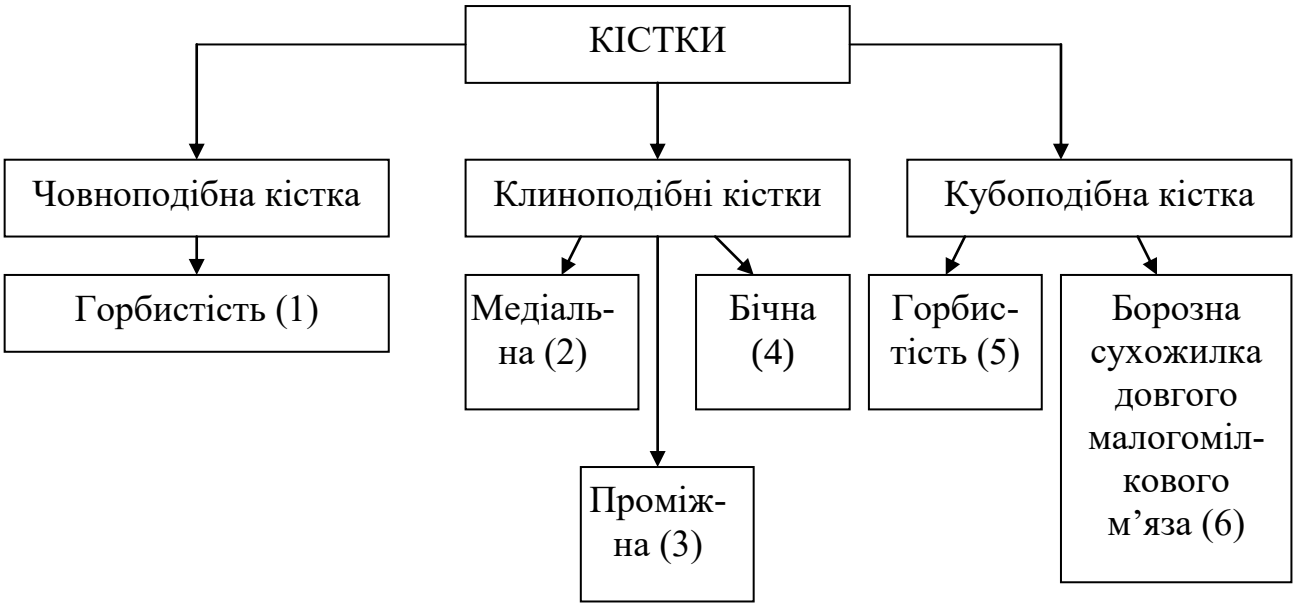

40. З’ЄДНАННЯ КІСТОК ГОМІЛКИ

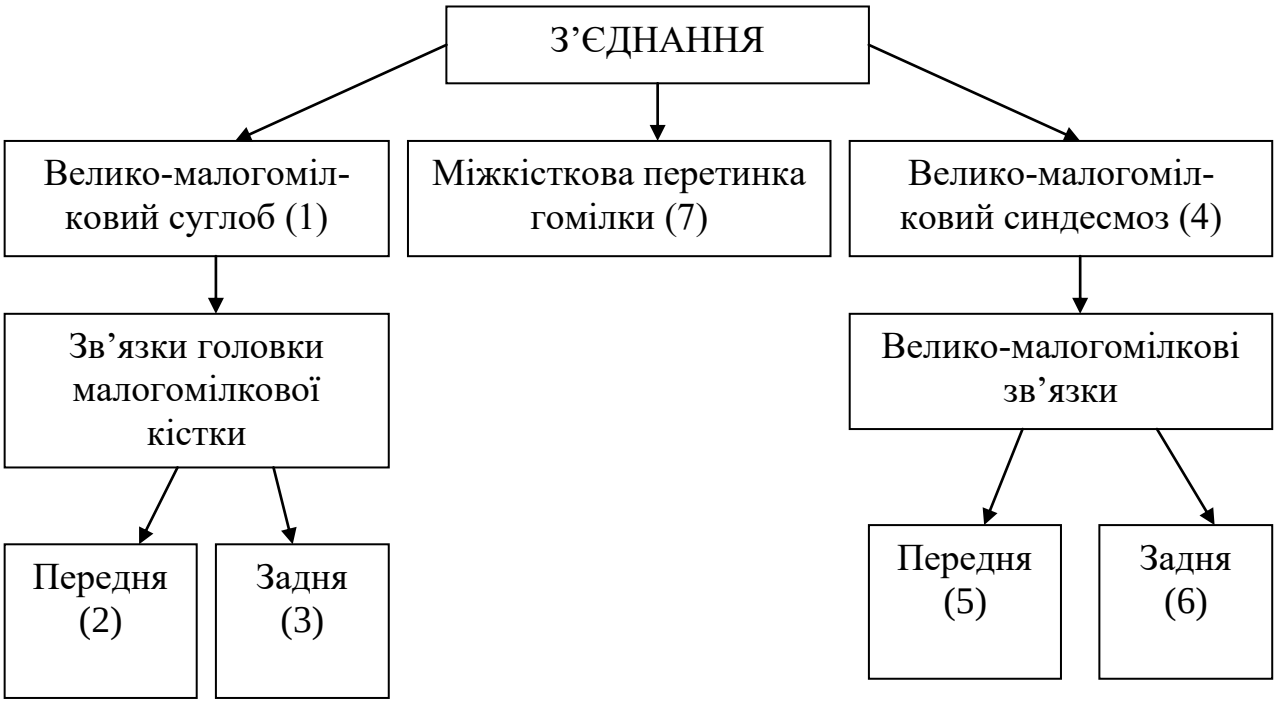

41. ЗВ’ЯЗКИ ГОМІЛКОВОСТОПНОГО СУГЛОБА

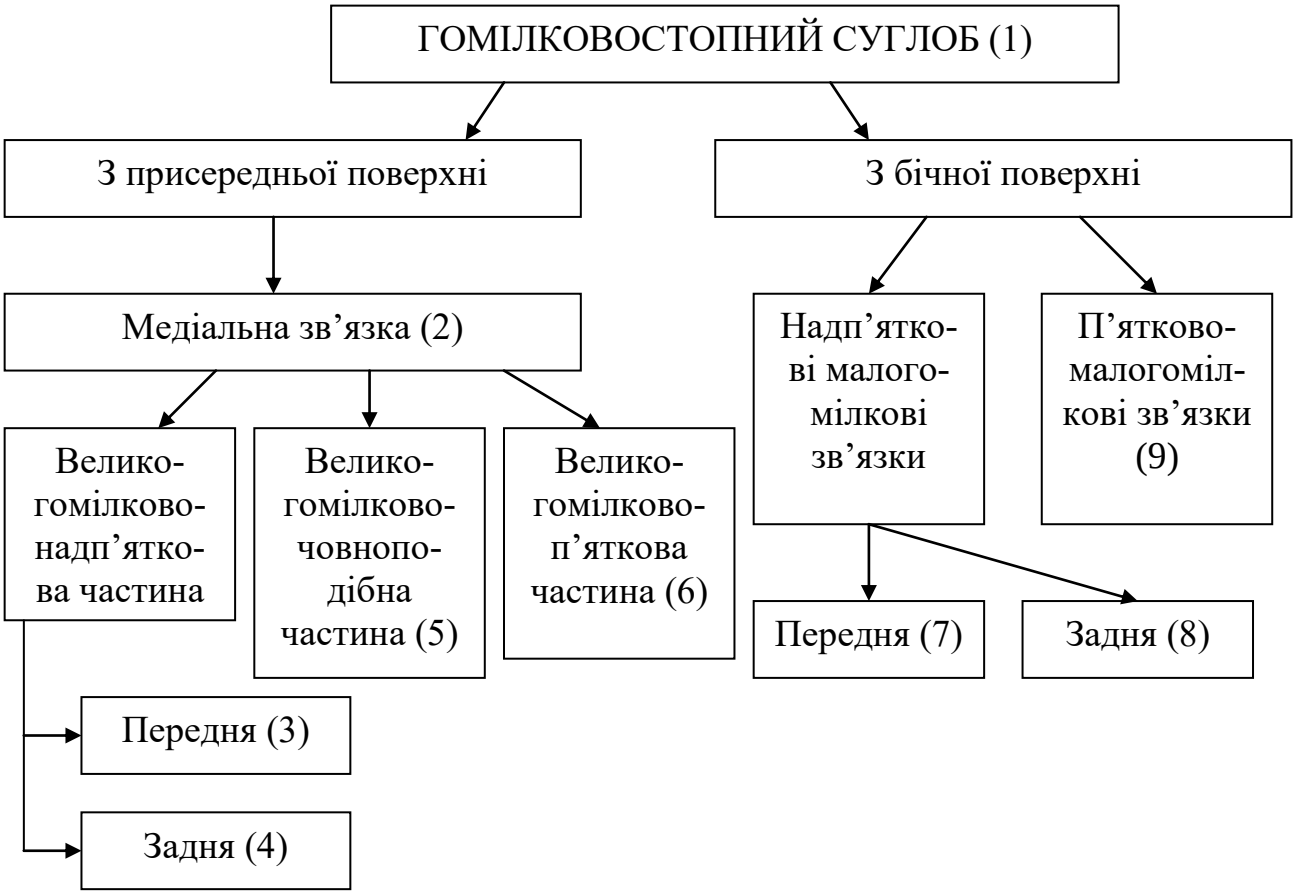

42. СУГЛОБИ ЗАПЛЕСНА ТА ЇХ ЗВ'ЯЗКИ

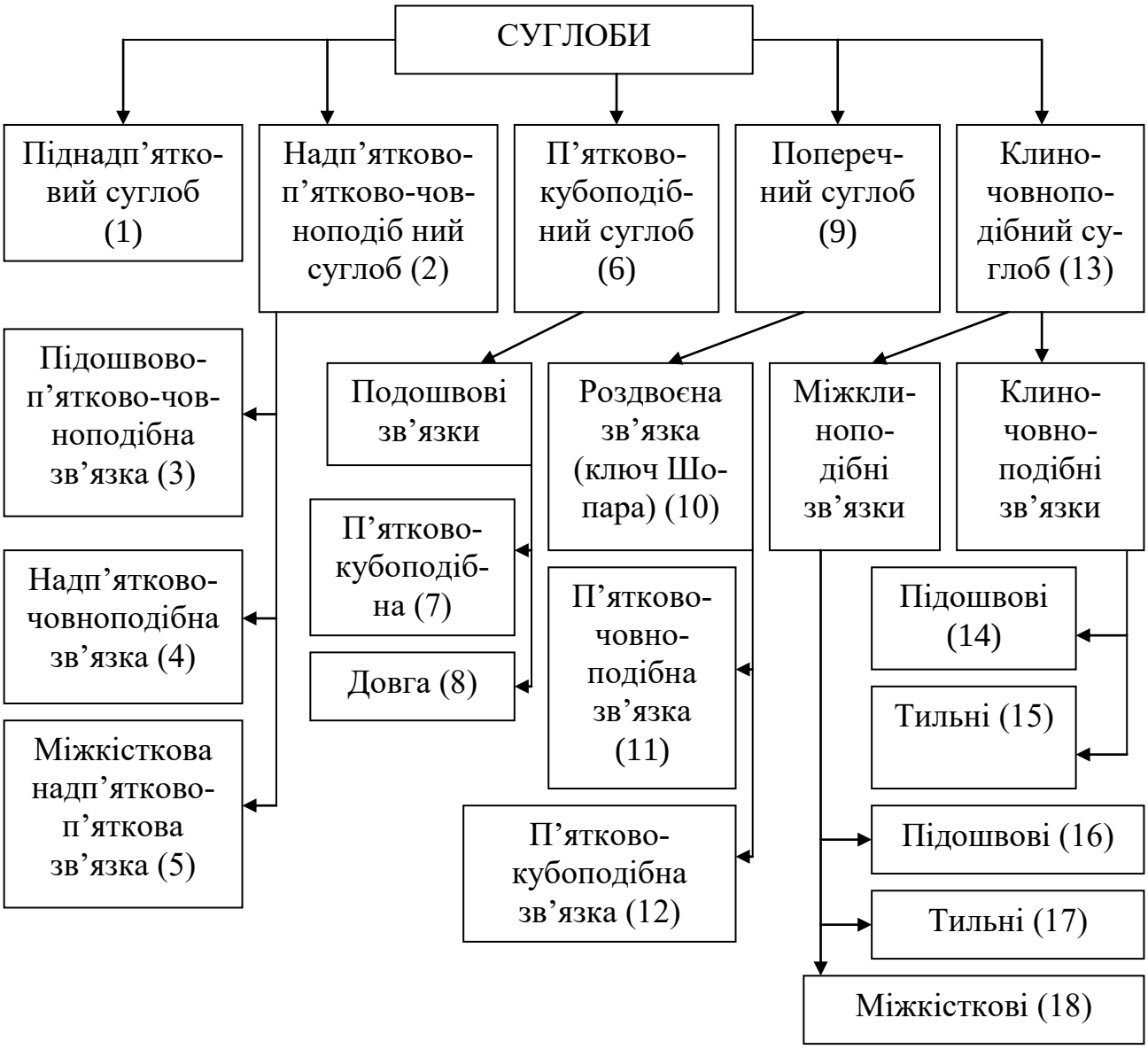

43. ЗАПЛЕСНО-ПЛЕСНОВІ ТА МІЖПЛЕСНОВІ СУГЛОБИ

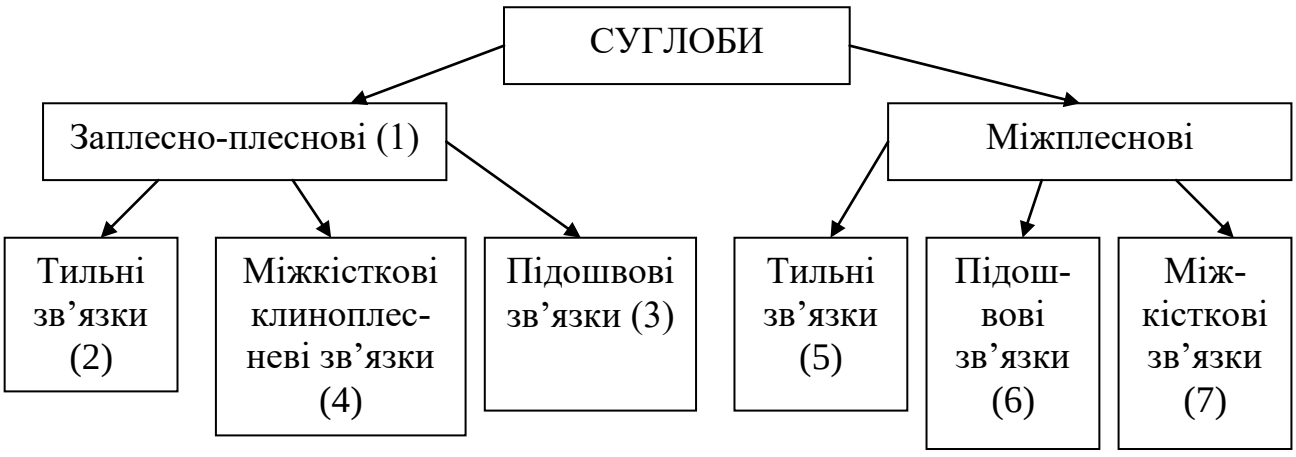

44. ПЛЕСНО-ФАЛАНГОВІ ТА МІЖФАЛАНГОВІ СУГЛОБИ

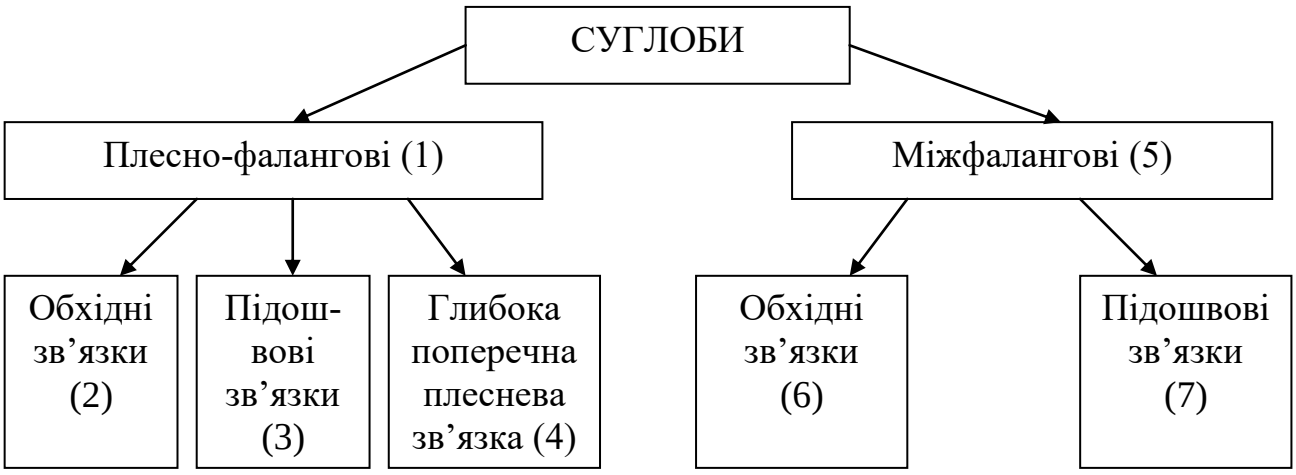

ПІСЛЯМОВА

Методичні вказівки місять: вступ, 44 схеми, післямову, латинські назви деталей схем, зміст. В останньому всі схеми представлені під номерами, знаючи котрі, можна встановити відповідні сторінки, де схеми розміщені в тексті. Латинські назви деталей схем можна з'ясувати по шифру, в якому першою цифрою позначений номер схеми, а другою (після картинки) цифрою позначений номер деталі. Так, шифр 1.2 означає – тіло хребця (1 – номер схеми "Загальна будова хребця", 2 – назва деталі останнього – тіло).

Схематичне зображення частин скелета та їх з'єднань значно підвищує та полегшує засвоєння матеріалу та його систематизацію. Ця обставина робить корисними вказівки не тільки в процесі вивчення матеріалу, але і при підготовці до екзамену. При проведенні підсумкового заняття викладач може використовувати будь-який на його розсуд варіант програмованого контролю, в якому передбачається оцінка правильності відповідей при перевірці їх самими студентами, котрі при цьому керуються методичними вказівками. Можна піти на подальше ускладнення розробки, щоб урізноманітнити варіанти її використання для програмконтролю. Такий висновок може витікати на підставі накопиченого досвіду практичного застосування вказівок.

ЛАТИНСЬКІ НАЗВИ ДЕТАЛЕЙ СХЕМ

1.1 – vertebra

1.2 – corpus vertebrae

1.3 – arcus vertebrae

1.4 – processus spinosus

1.5 – processus transversus

1.6 – processus articularis

1.7 – incisura vertebralis

1.8 – foramen vertebrale

2.1 – atlas

2.2 – arcus anterius.

2.3 – tuberculum anterius

2.4 – fovea dentis

2.5 – arcus posterior

2.6 – tuberculum posterius

2.7 – massae laterales

2.8 – foveae articularis superiores

2.9 – foveae articularis inferiores

3.1 – axis

3.2 – dens

3.3 – apex dentis

3.4 – facies articularis anterior

3.5 – facies articularis posterior

4.1 – disci intervertebrales

4.2 – nucleus pulposus

4.3 – annulus fibrosus

4.4 – lig. longitudinale anterius

4.5 – lig. longitudinale posterius

4.6 – ligg. flavae

4.7 – ligg. interspinalia

4.8 – ligg. supraspinale

4.9 – lig. intertransversaria

4.10 – capsulae articulationes zygapophysiales

5.1 – articulatio atlantooccipitalis

5.2 – membrana atlantooccipitalis anterior

5.3 – membrana atlantooccipitalis posterior

6.1 – articilatio atlantoaxialis mediana

6.2 – articilatio atlantoaxialis lateralis

6.3 – lig. transversum atlantis

6.4 – lig. apicis dentis

6.5 – ligg. alaria

6.6. – lig. cricifirme atlantis

6.7 – fasciculi longitudinales

6.8 – membrana tectoria

7.1 – os sacrum

7.2 – apex ossis sacri

7.3 – partes laterales

7.4 – basis ossis sacri

7.5 – promontorium

7.6 – canalis sacralis

7.7 – lineae transversae

7.8 – facies pelvina

7.9 – facies dorsalis

7.10 – facies auricularis

7.11 – foramina sacralia pelvina

7.12 – foramina sacralia dorsalia

7.13 – crista sacralis mediana

7.14 – crista sacralis intermedia

7.15 – crista sacralis lateralis

8.1 – articulatio sacrococcigea

8.2 – lig. sacrococcigeum ventrale

8.3 – lig. sacrococcigeum dorsale superficiale

8.4 – lig. sacrococcigeum dorsale profundum

8.5 – lig. sacrococcigeum laterale

9.1 – costa

9.2 – caput costae

9.3 – collum costae

9.4 – angulus costae

9.5 – corpus costae

9.6 – tuberculi costae

10.1 – sternum

10.2 – manubrium sterni

10.3 – incisura jugularis

10.4 – incisurae claviculares

10.5 – angulus sterni

10.6 – corpus sterni

10.7 – incisurae costales

10.8 – processus xiphoideus

11.1 – articulationes costovertebrales

11.2 – articulatio capitis costae

11.3 – lig. capitis costae intraarticulare

11.4 – articulatio costotransversaria

11.5 – lig. costotransversarium

11.6 – articulationes sternocostales

11.7 – lig. sternocostalia radiata

11.8 – lig. sternocostale intraarticulare

12.1 – clavicula

12.2 – corpus claviculare

12.3 – extremitas sternalis

12.4 – extremitas acromialis

12.5 – scapula

12.6 – cavitas glenoidalis

12.7 – spina scapulae

12.8 – fossa supraspinata

12.9 – fossa infraspinata

12.10 – fossa subscapularis

12.11 – angulus inferior

12.12 – angulus lateralis

12.13 – angulus superior

12.14 – margo medialis

12.15 – margo lateralis

12.16 – margo superior

12.17 – incisura scapulae

12.18 – collum scapulae

12.19 – acromion

12.20 – collum scapulae

12.21 – facies costalis

12.22 – facies dorsalis

12.23 – facies articularis acromialis

13.1 – articulatio sternoclavicularis
13.2 – discus articularis
13.3 – ligg. sternoclavicularia anterius
13.4 – ligg. sternoclavicularia posterius
13.5 – lig. interclaviculare
13.6 – lig. costoclaviculare
13.7 – articulatio acromioclavicularis
13.8 – discus articularis
13.9 – lig. acromioclaviculare
13.10 – lig. coracoclaviculare
13.11 – lig. trapezoideum
13.12 – lig. conusoideum
13.13 – lig. coracoacromiale
13.14 – lig. transversorum scapulae superius
13.15 – lig. transversorum scapulae inferius

14.1 – humerus
14.2 – caput humeri
14.3 – corpus humeri
14.4 – tuberositas deltoidea
14.5 – collum anatomicum
14.6 – collum chirurgicum
14.7 – tuberculum majus
14.8 – crista tuberculi majoris
14.9 – tuberculum minus
14.10 – crista tuberculi minoris
14.11 – sulcus intertubercularis
14.12 – condylus humeri

14.13 – trochlea humeri

14.14 – capitulun humeri

14.15 – epicondylus medialis

14.16 – epicondylus lateralis

14.17 – fossa radialis

14.18 – fossa coronoidea

14.19 – fossa olecrani

15.1 – articulatio humeri

15.2 – labrum glenoidale

15.3 – bursa substendinea m. subscapularis

15.4 – lig. coracohumeralis

15.5 – vagina sinovialis intertubercularis

16.1. – ulna

16.2 – processus coronoideus

16.3 – olecranon

16.4 – caput ulnae

16.5 – incisura trochlearis

16.6 – incisura radialis

16.7 – tuberositas ulnae

16.8 – processus styloideus

16.9 – circumferentia articularis ulnae

17.1 – radius

17.2 – collum radii

17.3 – caput radii

17.4 – fovea articularis

17.5 – circumferentia articularis radii

17.6 – tuberositas radii

17.7 – incisura ulnaris

17.8 – processus styloideus

17.9 – facies articularis carpea

18.1 – articulatio cubiti

18.2 – articulatio humeroulnaris

18.3 – articulatio humeroradialis

18.4 – articulatio radioulnaris proximalis

18.5 – lig. collaterale ulnare

18.6 – lig. collaterale radiale

18.7 – lig. quadratum

18.8 – lig. annulare radii

19.1 – membrana interossea

19.2 – chorda obliqua

19.3 – articulatio radioulnaris distalis

19.4 – discus articularis

20.1 – os scaphoideum

20.2 – os lanatum

20.3 – os triquetrum

20.4 – os pisiforme

20.5 – os trapesium

20.6 – os trapezoideum

20.7 – os capitatum

20.8 – os hamatum

21.1 – caput

21.2 – basis

21.3 – corpus

22.1 – phalanx proximalis
22.2 – phalanx media
22.3 – phalanx distalis

23.1 – articulatio radiocarpea
23.2 – lig. collaterale carpi radiale
23.3 – lig. collaterale carpi ulnare
23.4 – lig. radiocarpeum palmare
23.5 – lig. radiocarpeum dorsale

24.1 – articulationes intercarpeae
24.2 – lig. carpe radiatum
24.3 – ligg. intercarpea palmaria
24.4 – ligg. intercarpea dorsalia
24.5 – ligg. intercarpea interossea
24.6 – lig. pisohamatum
24.7 – lig. pisometacarpeum

25.1 – os coxae
25.2 – os ilium
25.3 – os pubis
25.4 – os ischii
25.5 – acetabulum
25.6 – incesura acetabulis
25.7 – facies lunata
25.8 – fossa acetabuli

26.1 – corpus ossis ilii

26.2 – ala ossis ilii

26.3 – fossa iliaca

26.4 – crista iliaca

26.5 – linea glutea anterior

26.6 – linea glutea posterior

26.7 – spina iliaca anterior superior

26.8 – spina iliaca anterior inferior

26.9 – spina iliaca posterior superior

26.10 – spina iliaca posterior inferior

26.11 – linea arcuata

26.12 – facies auricularis

27.1 – corpus ossis pubis

27.2 – ramus superior ossis pubis

27.3 – ramus inferior ossis pubis

27.4 – crista pubica

27.5 – sulcus obduratorius

27.6 – tuberculum pubicum

27.7 – facies symphysialis

28.1 – corpus ossis ischii

28.2 – ramus ossis ischii

28.3 – tuber isschiadicum

28.4 – spina ischiadica

28.5 – incisura ischiadica minor

28.6 – incisura ischiadica major

28.7 – foramen obturatum

29.1 – articulatio sacroiliaca

29.2 – ligg. sacroiliaca ventralia

29.3 – ligg. sacroiliaca dorsalia

29.4 – ligg. sacroiliaca interossea

29.5 – symphysis pubica

29.6 – discus interpubicus

29.7 – lig. pubicum superius

29.8 – lig. arcuatum pubis

29.9 – arcus pubis

29.10 – lig. iliolumbale

29.11 – lig. sacrotuberale

29.12 – lig sacrospinale

30.1 – pelvis

30.2 – pelvis major

30.3 – pelvis minor

30.4 – membrana obturatoria

30.5 – foramen ischiadicum majus

30.6 – foramen ischiadicum minus

30.7 – apertura pelvis superior

30.8 – apertura pelvis inferior

31.1 – femur

31.2 – caput femoris

31.3 – fovea capitis ossis femoris

31.4 – collum femoris

31.5 – trochanter major

31.6 – fossa trochanterica

31.7 – trochanter minor

31.8 – linea intertrochanterica

31.9 – crista intertrochanterica

31.10 – corpus femoris

31.11 – labium mediale

31.12 – labium laterale

31.13 – tuberositas glutea

31.14 – linea aspera

31.15 – linea pectinea

31.16 – facies patellaris

31.17 – facies poplitea

31.18 – condylus medialis

31.19 – condylus lateralis

31.20 – fossa intercondylaris

31.21 – epicondylus medialis

31.22 – epicondylus lateralis

32.1 – articulatio coxae

32.2 – lig. capitis femoris

32.3 – lig. transversum acetabuli

32.4 – zona orbicularis

32.5 – lig. iliofemorale

32.6 – lig. pubofemorale

32.7 – lig. ischiofemorale

33.1 – tibia

33.2 – condylus medialis

33.3 – condylus lateralis

33.4 – aminentia intercondylaris

33.5 – tuberculum intercondylare mediale

33.6 – tuberculum intercondylare laterale

33.7 – area intercondylaris anterior

33.8 – area intercondylaris posterior

33.9 – corpus tibiae

33.10 – tuberositas tibiae

33.11 – margo anterior

33.12 – margo medialis

33.13 – margo interosseus

33.14 – facies articularis fibulare

33.15 – facies articularis superior

33.16 – facies articularis inferior

33.17 – facies medialis

33.18 – facies lateralis

33.19 – facies fibularis

33.20 – incisura fibularis

33.21 – malleolus medialis

33.22 – sulcus malleolaris

33.23 – facies articularis malleoli

34.1 – fibula

34.2 – caput fibulae

34.3 – apex capitis fibulae

34.4 – facies articularis capitis fibulae

34.5 – collum fibulae

34.6 – corpus fibulae

34.7 – margo anterior

34.8 – margo posterior

34.9 – margo interosseus

34.10 – facies medialis

34.11 – facies lateralis

34.12 – facies posterior

34.13 – malleolus lateralis

34.14 – facies articularis malleoli

34.15 – fossa malleoli lateralis

35.1 – articulatio genius

35.2 – meniscus mediales

35.3 – meniscus lateralis

35.4 – lig. transversum genus

35.5 – lig. patellae

35.6 – plica synovialis infrapatellaris

35.7 – retinaculum patellae mediale

35.8 – retinaculum patellae laterale

35.9 – lig. alares

35.10 – lig. cruceatum anterius

35.11 – lig. cruceatum posterius

35.12 – lig. collaterale fibulare

35.13 – lig. popliteum obliquum

35.14 – lig. collaterale tibiale

35.15 – lig. collaterale fibulare

36.1 – ossa tarsi

36.2 – talus

36.3 – calcaneus

36.4 – os naviculare

36.5 – ossa cuneiformia

36.6 – os cuboideum

37.1 – talus

37.2 – corpus tali

37.3 – processus lateralis tali

37.4 – processus posterior tali

37.5 – caput tali

37.6 – collum tali

37.7 – trochlea tali

37.8 – facies superior

37.9 – facies malleolaris medialis

37.10 – facies malleolaris lateralis

37.11 – facies articularis calcanea anterior

37.12 – facies articularis calcanea media

37.13 – facies articularis calcanea posterior

37.14 – tuberculum mediale

37.15 – tuberculum laterale

38.1 – calcaneus

38.2 – tuber calcanei

38.3 – sulcus calcanei

38.4 – sinus tarsi

38.5 – facies articularis talaris anterior

38.6 – facies articularis talaris media

38.7 – facies articularis talaris posterior

38.8 – suspentaculum tali

38.9 – facies articularis cuboidea

38.10 – sulcus tendins m. peronei longi

39.1 – tuberositas ossis navicularis

39.2 – os cuneiforme mediale

39.3 – os cuneiforme intermedium

39.4 – os cuneiforme laterale

39.5 – tuberositas ossis cuboidea

39.6 – sulcus tendinis m. peronei longi

40.1 – articulatio tibiofiburalis

40.2 – lig. capitis fibulae anterius

40.3 – lig. capitis fibulae posterius

40.4 – syndesmosis tibiofibularis

40.5 – lig. tibiofibularis anterius

40.6 – lig. tibiofibularis posterius

40.7 – membrana interossea cruris

41.1 – articulatio talocruralis

41.2 – lig mediale (deltoideum)

41.3 – pars tibiofibularis anterior

41.4 – pars tibiofibularis posterior

41.5 – pars tibionavicularis

41.6 – pars tibiocalcanea

41.7 – lig. talofibulare anterius

41.8 – lig. talofibulare posterius

41.9 – lig. calcaneofibulare

42.1 – articulatio subtalaris

42.2 – articulatio talocalcaneonavicularis

42.3 – lig. calcaneonaviculare plantare

42.4 – lig. talonaviculare

42.5 – lig. talocalcaneum interosseum

42.6 – articulatio calcaneocuboidea

42.7 – lig. calcaneocuboideum

42.8 – lig. plantare longum

42.9 – articulatio tarsi transversa

42.10 – lig. bifurcatum

42.11 – lig. calcaneonaviculare

42.12 – lig. calcaneocuboideum

42.13 – articulatio cuneonavicularis

42.14 – ligg. cuneonavicularia plantaria

42.15 – ligg. cuneonavicularia dorsalia

42.16 – ligg. intercuneiformia plantaria

42.17 – ligg. intercuneiformia dorsalia

42.18 – ligg. intercuneiformia interossea

43.1 – articulationes tarsometatarsea

43.2 – ligg. tarsometatarsea dorsalis

43.3 – ligg. tarsometatarsea plantaria

43.4 – ligg. cuneometatarsea interossea

43.5 – ligg. metatarsea dorsalia

43.6 – ligg. metatarsea plantaria

43.7 – ligg. metatarsea interossea

44.1 – articulationes matatarsophalangeae

44.2 – ligg. collateralia

44.3 – ligg. plantaria

44.4 – ligg. matatarseum profundum transversum

44.5 – articulationes interphalangea

44.6 – ligg. collateralia

44.7 – ligg. plantaria

ЗМІСТ

ВСТУП…… 3
КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ТУЛУБА……... 5
1. Загальна будова хребця……. 5
2. Особливості будови атланта (І шийного хребця)……... 5
3. Особливості будови осьового (ІІ шийного) хребця…… 5
4. Схема з’єднань хребців……. 6
5. З’єднання хребта з черепом…….. 7
6. З’єднання перших двох шийних хребців……. 7
7. Будова крижової кістки……. 7
8. Зв’язки крижово-куприкового суглоба…… 8
КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ПОЯСА ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ…… 8
9. Основні частини ребра…….. 8
10.Основні частини грудини…….. 8
11.З’єднання ребер…….. 9
12.Кістки пояса верхньої кінцівки…… 9
13.З’єднання пояса верхньої кінцівки……... 10
КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ВІЛЬНОЇ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ…… 10
14.Будова плечової кістки…….. 10
15.Плечовий суглоб…… 11
16.Будова ліктьової кістки……. 11
17.Будова променевої кістки……..... 11
18.Ліктьовий суглоб…… 12
19.З’єднання кісток передпліччя……... 12
20.Кістки зап’ястка……. 12
21.Основні частини кістки п’ястка та пальців кисті…… 13
22.Типи фаланг пальців кисті…… 13
23.Зв’язки променево-зап’ясткового суглоба…….. 13
24.Зв’язки міжзап’ясткових суглобів…… 13

КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ПОЯСА НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ……. 14
25.Будова тазової кістки……. 14
26.Будова клубової кістки…….. 14
27.Будова лобкової кістки…….. 14
28.Будова сідничної кістки……. 15
29.З’єднання пояса нижньої кінцівки…… 15
30.Будова таза…….. 15
КІСТКИ ТА З’ЄДНАННЯ ВІЛЬНОЇ НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ……... 16
31.Будова стегнової кістки……. 16
32.Кульшовий суглоб…….. 16
33.Будова великогомілкової кістки……... 17
34.Будова малогомілкової кістки…….. 17
35.Колінний суглоб…… 18
36.Кістки заплесна……. 18
37.Будова надп’яткової кістки…….. 18
38.Будова п’яткової кістки…… 19
39.Човноподібна, клиноподібні та кубоподібна кістки…….. 19
40.З’єднання кісток гомілки…….. 20
41.Зв’язки гомілковостопного суглоба……. 20
42.Суглоби заплесна та їх зв’язки……. 21
43.Заплесно-плеснові та міжплеснові суглоби…… 21
44.Плесно-фалангові та міжфалангові суглоби……... 22
ПІСЛЯМОВА……. 23
ЛАТИНСЬКІ НАЗВИ ДЕТАЛЕЙ СХЕМ…… 24
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА…… 42

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Анатомия человека: В 2 кн. Кн.1 / М.Р. Сапин, Г.Л. Билич. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ООО «Издательский дом «Оникс 21 век»: ООО «Мир и образование», 2002. – 431 с.
2. Атлас анатомии человека / Р.П. Самусев, В.Я. Липченко. – 5-е изд. перераб. и доп. – М.: ООО «Издательский дом «Оникс 21 век»: ООО «Мир и образование», 2002. – 544 с.
3. Коляденко Г.І. Анатомія людини. – К.: Либідь, 2001. – 384 с.
4. Кравчук С.Ю. Анатомія людини: В 2т. – Т.1/ Кравчук С.Ю. – Чернівці, 1998. – 296 с.
5. Міжнародна анатомічна номенклатура / За ред. І.І. Бобрика, В.Г. Ковешнікова, К.: Здоров’я, 2001. – 328 с.
6. Федонюк Я.. Анатомія, фізіологія і патологія. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 680 с.
7. Фениш Х., Доубер В. Карманный атлас анатомии человека на основе Международной номенклатуры / Пер. с англ. – СПб.: Изд-во «Диля», 2005. – 464 с.

МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Григорова Наталя Володимирівна
Єщенко Юлія Віталіївна
Омельянчик Володимир Миколайович
Єщенко Віталій Андрійович

Методичні вказівки до вивчення пасивної частини рухового апарату

Рецензент д.б.н., професор Бовт В.Д.
Коректор Кучковський О.М.
Відповідальний за випуск д.м.н., професор Єщенко В.А